Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 290 (14401) | 1976 оной декабриин 12, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

СССР эй наймадахи зарлалай Верховно Соведэй депутат байhан Хоринн аймагай Анаагай совхозой алдарта хонишон Зоя Шоймполовна Жамсаранова hүүлэй хэдэн жэлэй туршада хурьга, түлгэнүүдые түлжүүлжэ, шэнэ hү бүридхэн совхоздоо тушаана. Мүнөө 640 эмэ түлгэнүүдые түлжүүлжэ байна. Энэ жэлдэ толгой бүриhөөнь 4,1 килограмм нооho хайшалжа абаа, нэгэшье толгой гарзада оруулангүй, малай үбэлжэлгын шэнэ хаhые эхилээ hэн.

Улаан Толгой нютагай бэрхэ хонишон Егиин Цыбиковичые тухай дуулаагүй хүн республика доторнай үсөөн. Энэ нүхэрнай hүүлэй арбаад жэлэй туршада ганса Иваагын ОПХ-гай бэшэ, бүхы Улаан-Үдын аймагай хонишодой мүрысөөндэ ходо түрүүлжэ ябана. Жэшээнь, юhэдэхи табан жэлдэ зуун эхэ хонин бүриhөө 111 хурьга түлжүүлээ hэн. Шэнэ табан жэлые hайнаар эхилээ. Байгша ондо харууhалдаг бүхы эхэ хонидой тус бүриhөө 100 гаран хурьга томо болгоо. Хонин бүриhөө 5,4 килограмм нооho хайшалаа.

Мария Монсоевна Цыренова Хурамхаанай аймагай Хурамхаанай совхоздо мал адуулагшаар олон жэлдэ тамир шаргаряагүй хүдэлнэ. Һүүлэй үедэ мяханай гүүргэдэ тэжээлнэ 41 үнеэ даажа абанхай. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 39 тугал абажа, хоролтогүйгөөр үдхүүлээ. Тугалнуудайнь толгой бүриин шэгнүүр үдэр бүри дунда зэргээр 650 граммаар нэмээгдэhэн байна. Бэрхэ малшан М. М. Цыренова Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадаар hунгагданхай.

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН АЖАХЫДА

ТҮРГЭНӨӨР, ШАНАРТАЙГААР...

Ерэхэ хабарай тарилгын, ургаса хуряалгын үедэ хүдэлгэгдэхэ бүхы техникые хаhа саг сооhь, hайнаар заhабарилха гэжэ дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаад, Охин-Булагай совхозой болон «Сельхозтехникын» Бэшүүрэй аймагай нэгэдэлэй механизаторнууд хаа хаанагүй социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ үүсхэл гаргаа hэн.

Тэдэнэй үгэдөө хэр хүрэжэ, абаhан уялгаяа ямараар дүүргэжэ байhан тухайнь совхозой директор С. Г. САНЖИЕВТАЙ манай корреспондент хөөрэлдөө.

— Сергей Гончикжапович, танай совхоз hүүлэй жэлнүүдтэ ороhо тарианай, үбhэ ногооной муу бэшэ ургаса хуряана. Техникээ эрхимээр заhабарилдаг, зүбөөр ашагладаг болоhонойтнай аша үрэ эндэ бии ааб даа?

— Гүйсэд бии. Ажахымнай таряалан, сабшалангай ехэнхинь элhэлиг, үрэжэл багатай хүрьhэтэй юм. Халтад гэхэдээл ган гасуурта дайрагдадаг. Уhалагдаха газар оройдоошье үгы тооной. Нимэ эрхэ байдалда хабарай тарилгын хүдэлмэрие эгээл hайн болзор соо, түргэнөөр, эрхим шанартайгаар, агротехникын бүхы заабари соо хэжэ, илангаяа ургаса хуряалгые богони болзорто дүүргэжэ шадаhанай ашаар муу бэшэ ургаса абанабди. Хэрбээ нёдондо бүхы таряалангай га бүхэнhөө 13,4 центнер ургаса хуряажа, бүхыдөө 73 мянган центнер таряа суглуулаа hаа, энэ жэлэй гандуу уларилтай эрхэ байдалда хамта 84 мянган центнер ороhо абаабди. Мүн hүүлэй хоёр жэлдэ сабшалангай ургаса 2,5 дахин ехэ болоо.

Трактор, машинануудые hайнаар заhабарилаад, бүхэли жэл соо бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэhэнэй ашаар эдэ бүхы хүдэлмэри саг соогоол хэгдэнэ ха юм даа. Жэшээнь, хабарай тарилгын үедэ газар хахалха, элдүүрилхэ, үрэhэ тариха, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха хүдэлмэрие тон богони болзорто хэжэ, хүрьhэнэй дуhалшье шиниг нойтые дэмы алдахагүй гэжэ оролдонобди.

Манай механизаторнууд ерэхэ жэлдэ бүри үндэр баян ургаса абахын тула техникээ бүри hайнаар ашаглаха гэжэ шиидээд, ехэ уялгануудые абажа, шэнэ хүсэтэйгөөр хүдэлжэ байна.

— Мүнөө трактор, машина заhабарилга хэр ябанаб?

— Урид табиhан графигайнгаа ёhoop байгша оной дүрбэдэхи кварталда 21 трактор заhабарилха аад, тэрэнээ декабриин 20 болотор дүүргэхэ аргатай болонхойбди. Тиигээд энэ hарын эсэс болотор түсэбhөө гадуур үшөө зургаан трактор бэлэн болгожо гаргахабди. Мүнөө ажахын мастерскойдо заhабарилга бригадно-узловой аргаар хэгдэнэ. Жэшээнь, тракторай гол шухала хубинуудые узел болгожо хубаагаад, тэндэ тусгаар мэргэжэhэн, дуршалтай хүнүүдые табинхайбди. Тусхайлбал, мотоор заhабарилдаг узелда Алексей Максимович Куренков хорсод жэлдэ хүдэлнэ. Тоhо, түлшын аппаратурые баhал бэрхэ мэргэжэлтэ Б. Н. Цырempилов даажа абанхай. Электро-гагнуурша А. З. Коробенков, токарь Е. Н Разуваева гэгшэд хуушарhан, бага муудаhан деталь, часть гагнажа, тошылдожо байгаад, аргатайл hаань, шэнэлээд табидаг юм. Узел бүхэндэ хүдэлдэг механизаторнуудhаа гадна, тракторна бригада бүхэн өөhэд өөhэдын трактор заhабарилна. Эндэ нэгэ доро 8—9 трактор оруулагдажа задалагдаад, 20 гаран хүн үдэр бүри хүдэлнэ. Гаднэ газар элдүүрилхэ машина, зэмсэг, комбайн заhабарилха тусхай звено эмхидхэгдэнхэй.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, ерэхэ жэлэй гаратар эдэ машина техникын 95 процентые бэлэн болгожо жагсаалда табиха, бүхы трактор, комбайнуудые мартын 20 болотор хуу заhабарилха уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө тэмсэнэбди, дүүргэхэ аргатайшьебди.

— Энэ жэлдэ заhабарилгашадай дунда мүрысөөн ямар гуримаар эмхидхэгдэнэб, ямар шэнэ юумэн бииб?

— Хэрбээ энээнhээ урагша техникэ заhабарилгын үедэ мүрысөөнэй дүн энэ хүдэлмэриин дүүрэhэн хойно согсолодог байгаа hаа, мүнөө арбан хоног, hара, квартал бүхэндэ дүнгыень жэншэдгүй гаргаад, хэн механизатор, ямар бригада техникээ түргэнөөр, hайн шанартайгаар заhабарилнаб гэжэ тодоруулаад, тэдэндэ дамжуулгын вымпел барюулна, үнэтэ бэлэгээр шагнанабди. Заhабарилгын дүүрэхэдэ абаhан уялгаяа дүүргээд байгаа hаа, мастерской бүхы дээрээ 200 түхэриг мүнгэн шанда хүртэхэ, түрүүшүүл Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаха юм.

Бригадануудай дундаhаа гурбадахи бригада (бригадирынь Н. М. Асеев) даб дээрэ мүрысөөндэ түрүүлнэ. Эдэнэр графигhаа hураггүй урид тракторнуудаа бэлэн болгожо гаргана. Һаяхан хэнэй трактор hайнаар заhабарилагданхайб, хэр наринаар харууhалагданаб гэжэ тусхай комисси шалгаад, мүрысөөнэй түрүүшын дүн гаргаба. Энэ бэрхэ механизаторнууд Д. М. Цыренов, Д. А. Разуваев, Н. М. Коноваленков, Н. Д. Мункуев гэгшэд hайн сэгнэлтэдэ хүртөө. Үнинэй механизатор Цыден-Доржо Мункуев нэгэ трактораар аяар 10 шахуу жэлдэ хүдэлжэ байна. Теэд тэрэнь мүнөөшье hайн зандаа.

— Танай ажахы «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлтэй хамтаржа, социалис уялга абаhан байна Хоорондоо хэр hайн харилсаатайгаар ажалланат?

— Тиимэшье hайн гэхээр бэшэ. «Сельхозтехникын» нэгэдэл IV кварталда манай 10 трактор заhабарилжа үгэхэ аад, тэрэнээ дүүргэжэ шадахагүйдөө болохонь. Гадна зарим тракторнуудай запчастяар манние үшөөл мууса хангана. Саашадаа абаhан уялгаяа дүүргэхын тула бэе бэедээ бүри эрилтэ ехэтэйгээр хандаха, ажалаа улам hайжаруулха болонобди.

— Мүнөө гансашье техникэ hайнаар бэлдэхэ бэшэ, мүн механизаторнуудые олоор hургаха, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ гээшэ баhал гол шухала. Энэ талаар юун хэгдэнэб?

— Совхоздомнай 90 гаран механизатор хүдэлдэг. Тэдэнэй гушаад хүниинь нэгэдэхи классай, 20-иинь хоёрдохи классай мэргэжэлтэй юм. Мүнөө үшөө 20 залуу хүбүүд Бага-Кунaлейн СПТУ-да hуража байнхай. Ажахыдаа механизаторнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ курс нээнхэйбди.

Тиигэжэ бүри ерэхэ жэлдэ гэнжэтэ трактор бүхэнине хоёр халаанда хүдэлгэхэ, комбайн бүхэндэ хоёр хүнине табиха аргатай болохобди.

Бэшүүрэй аймаг.

Манай хөөрэлдөөн

ШЭНЭ ТАСС ҺОНИН

Леонид Ильич БРЕЖНЕВ

Намтарайнь хуряангы очерк хэблэгдэбэ

Политическэ литературын хэблэл Леонид Ильич Брежнев гэhэн намтарайнь хуряангы очерк олон хэhэгээр барлан гаргаба.

Энэ ном дотор КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй олон талын, эсэшэ сусашагүй ажал ябуулга үргэнөөр харуулагдана. Тэрэнэй ажабайдалай бүхы зам хадаа социалис Эхэ орондоо, эб найрамдал ба коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэлгын үльгэр жэшээ мүн. Ленинэй партиин гэшүүнэй агуу ехэ нэрые хүндэтэйгөөр абажа ябан, парти ба арад зоной үндэр этигэл найдабарида хүртэн, хүдэлмэришэн-металлургhаа КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин тушаалда хүрэтэр Леонид Ильич Брежневэй ябажа гараhан ажабайдалайнь ехэ зам тухай энэ ном дотор хэлэгдэнэ.

Уласхоорондын оршон дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэhэн эсэшэ сусашагүй, үрэ ехэтэй ажал ябуулга ном дотор эли тодоор харуулагдана. Эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлгын, арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ дааhанхай байдалай аша туhада бүхы дэлхэй дээрэ Советскэ Союзай, бүхы социалис хани нүхэсэлэй хүсэ шадал бэхижүүлгэдэ Советскэ Союзай Коммунис партиин, тэрэнэй Центральна Комитедэй дүүргэhэн үүргэдэ сэгнэлтэ үгтэнхэй. Нүхэр Л. И. Брежневэй нэрэ коммунистнуудта, бүхы түбинүүдэй олон зуу миллион хүнүүдтэ ленинскэ шууд сэхэ үзэлэй, интернационализмын хэрэгтэ үнэн байлгын, эб найрамдал ба социальна хүгжэлтын түлөө шэн зоригтой тэмсэлэй толотомо жэшээ боложо үгэнэ.

Коммунис партияа, тэрэнэй Центральна Комитедые тойрон, үнэн сэхэ ба нугарашагүй зориг түгэлдэр ленинец, эб найрамдал ба коммунизмын түлөө шэн зоригто тэмсэлшэ, парти ба арадай хүтэлбэрилэгшэ гэжэ элирхэйлэгдэhэн, Леонид Ильич Брежневээр толгойлогдоhон Политбюрое тойрон, совет арадай бата жагсаалтай байhанине энэ ном соо толилогдоhон материалнууд эли тодоор, этигэмжэ ехэтэйгээр үшөө дахин гэршэлэн харуулна.

(ТАСС).

Газар үрэжүүлхэ отрядуудай габшагай ажал

Энэ жэлдэ ороной таряашад газарай баян хэшэгтэ хүртөө. Эдэнэр hайн ургаса түйлаад, тэрэнээ хаhа саг сооhь хуряажа абаба. Хүдөө нютагуудай ажалшад ерэхэ жэлэй ургасын бата бэхи үндэhэ hуури табижа байна.

СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэлhэнэй ёhoop, ороной колхозууд, совхозууд декабриин эхеэр 700 миллион шахуу тонно наг шэбхэ гаргаад байба. Грузиин, Армениин, Узбекистанай, Таджикистанай, Туркмениин, Литвагай ажахынууд энэ хүдэлмэреэ үнгэрэгшэ жэлэй графигhаа нилээд уридлаа (ТАСС).

Үе сагай документальна дүрэ зураг

МОСКВА (ТАСС). Эртэ урда сагай бэшэмэл соёлой памятнигуудhаа эхилээд, мүнөө сагай документнүүдтэ хабаатай түүхын документнүүдые бэдэрдэг ба шэнжэлдэг олон тоото шэнжэлэгшэдые — арадай түүхын үгэн баялигуудые суглуулагшад гэжэ мэдээжэ совет археолог академик Б. А. Рыбаков нэрлэнэ. Полевой археографиин талаар бүхэсоюзна түрүүшын конференцине энэ эрдэмтэ нээгээ. Нимэ ехэ уулзалгада хабаадагшадай дунда — түүхэшэд, литературоведүүд, искусствоведүүд, архивуудай, библиотекэнүүдэй, музейнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, багшанар, хизаар ороноо шэнжэлэгшэд бии.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ—МҮНӨӨДЭРЭЙ ГОЛ ХҮДЭЛМЭРИ

ҺҮН БАГА, ШАНАРЫНЬ МУУ

Үхэр малай дулаан байрада оруулагдажа, үбэлжэлгын эхилhэнhээ хойшо хоёрдохи hара дүүрэбэ. Энэ үедэ Хурамхаанай аймагай олонхи колхоз, совхозуудай малшад, hаалишад урдахи харюусалгаяа ойлгожо, бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлнэ. Үхэр малаа зоотехническэ заабариин ёhoop хооллуулжа, бүлеэн уhаар уhалжа, ашаг шэмыень доошолуулхагүй гэжэ оролдоно.

Гэбэшье эдэ шухала эрилтэнүүдые хүсэд дүүргэжэ шадаагүй, илангаяа үбэлжэлгэдэ муу бэлэдхэлтэйгээр ороhон ажахынуудта бэрхэтэй байдал тохёолдоно. Аргатын совхоз hү hааха болон гүрэндэ тушааха түсэбөө дүүргэхэ талаар ехэ гээгдэлдэ оронхой.

Һаалиингаа фермэнүүдэй хүдэлмэрие үбэлжэлгын түрүүшын үдэрнүүдhээ зүб мүрөөрнь эмхидхэхэ уялгатай ажахын зоотехнигүүд Д. Я. Доржиев, Д. Б. Гатапов гэгшэд эндэ нэн түрүүн зэмэтэй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Совхоздо малай үбэлжэлгын бэлэдхэл муутайгаар эхилhэнине hайн мэдэжэ байhан аймагай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд баhал эрид шууд хэмжээ абаха, тохёолдоhон дутагдалнуудые усадхаха, хэрэгтэй туhаламжа хүргэхэ уялгатай байгаа. Теэд мүнөө үбэлжэлгын эхилhээр гурбадахи hарын ябажа байхада, эндэ ямаршье хубилалта болоногүй.

Тус ажахын Аргатын hү hаалиин фермын байдал харуулбди. Энэ фермэдэ 350 үнеэд харууhалагдана. Гэбэшье тэдэнэрhээ үдэрэй оройдоол 3 центнерhээ бага үлүүтэй hүн hаагдана гэхэ гү, али үнеэн бүриhөө 1 литр хүрэхэгүй hүн абтана бшуу. Үнеэдынь бүри орой хүйтэн болотор дулаан байрадаа ороодүй байhан. Тэдэнь гол түлэб октябриин 20-hoo үбэлэйнгөө байрада оруулагдаhан нэрэтэй. Бидэнэй тус фермэдэ ябаhан үдэр үшөө 100 үнеэдэйнь байра үхэр мал оруулхаар үшөө болоодүй байгаа hэн. Ушарынь гэхэдэ, фермые үргэлжэдэнь оньhожоруулха хүдэлмэрие «Бурсельхозмонтаж» трестын нүүдэл колоннынхид эндэ хоёрдохи жэлээ үнжагайруулhаар, совхозой барилгын материалаар саг соогоо хангагдаагүй дээрэhээ энэ фермэ ашаглалгада оруулагданагүй. Ажал хүдэлмэриинь үргэдхэхэ хэмжээ дээдын зургаануудшье абанагүй. Ингэжэ үбэлжэлгын урда ашаглалгада оруулагдаха ёhотой фермэнь мүнөөшье хүсэд бэлэн болоодүй байhаар.

— Эндэмнай оньhожоруулга тодхоhон нэрэтэйшье hаань, ажалай хүнгэн болоhон юумэн үгы даа. Үбhэ тэжээлээ үнөөхил гараар зөөhэн зандаабди, — гэжэ hаалишад хэлэнэ.

Үнеэдэй байра дээрэ уhалха түхеэрэлгэнь хүдэлнэгүй. Урдынхидал адли гараар hаагдана. Гансал шэбхэ сэбэрлэдэг транспортёр хүсэндөө оронхой.

Эдэ бүгэдэ олон оньhото түхеэрэлгэ хүдэлгэхын, үшөө гэжээл буйлуулха цөхэй хүдэлмэри хангахын тула электрын ехэхэн элшэ хүсэн хэрэгтэй болоно. Фермэдэ хүсэтэй трансформатор табиха гэхэдээ районно электростанциин хүтэлбэрилэгшэдтэй үгээ ойлголсоногүйбди, шэнэ трансформатор табихыемнай тэдэнэр ог таhа буруушаана гэжэ совхозой электригүүд хэлэнэ. Энэ асуудалые хэн түргөөр шиидхэхэ ёhотой юм? Тоосолдоhoop, арсалдаhаар байтарнь саг ошожол байна.

Фермын байрын үргэдхэгдэhэнэй hүүлээр үнеэдэйнь тоо толгой хоёр дахин шахуу олошоруулагдажа, бүхэли комплекс болгогдохо ёhотой юм. Гэбэшье мүнөө жэлдэ үбhэ тэжээлэйнь ҺӨӨсэ нёдондонойхидоо хаанашье хүрэхөөр бэшэ бага байна. Ган гасуур болоhон дээрэhээ үбhэн хоёр дахин бага абтанхай. Силосшье нэмэжэ даргадаагүй. Таряа талханай гандаhан дээрэhээ фермэдэнь мүнөө бухалшье hолоомоо үгы. Хүршэ Баргажанай аймагай ажахынуудhаа hолоомо зөөхэ гэжэ хөөрэлдөөн гарана. Үбэлжэлгын эхинhээ хойшо ожорhо, хагда сабшажа бэлэдхээд, хэршээд, талхантай холижо ууралда дэбтээhэн бэеэрээ үнеэдтээ эдюулхэ ёhотой байгаа. Теэд ожорhо, хагда бэлэдхэхэ бригада hаял түхеэржэ ажалдаа гараба.

Эндэ үнеэдые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэри орхигдонхой, пунктдань хүдэлмэрилхэ техник-үрэжүүлэгшэшье, санитаркашье олдоогүй. Һүнэй шанар шалгаха лаборатори нээхэ тушаа түхеэрэл жэл соо хөөрэлдөө хэбэшье, тэрэнь хоохоhон хөөрэлдөөнhөө саашаа ябанагүй. Һүнэй шанар шалгаха лаборатори эмхидхэхэбди гэжэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд хоохоhон амаараа hаалишадые найдуулаад ябадаг заншалтай. Нихэлээрээ hаагдаhан hүнэй шанараар тодорхойлон, hаалишадай ажалай түлөөhые зүбөөр тогтоохо аргагүй болоно. Энэл шалтагаанаар тус фермэ бүхы совхоз муу шанартай, шүүгдээгүй, үлээhoонoй, шорой шохойн үлэгдэлтэй hү тушаадаг байна. ГОСТ-ын эрилтэдэ хүрэхэгүй, муу шанартай hүниинь гэдэргээ бусаагдана.

Эндэ найман коммунистнарhаа буридэhэн партийна бүлэг байгуулагданхай, комсомолшуудшье олон. Теэд тэдэнэр коллективэйнгээ суглаанда малай үбэлжэлгын дутагдалые усадхаха, продукциин шанар hайжаруулха тухай асуудал шангаар табижа, тодорхой туhаламжа хүргэхыень совхозой дирекци болон парткомой урда эрилтэ табиха зэргэтэй.

Д. САНДАНОВ, манай корр.

Хурамхаанай аймаг.

ҮНЕЭН БҮРИҺӨӨ—5110 КИЛОГРАММ

Жэлэй эхиндэ «Заря коммунизма» газетын редакцида түрүү hаалишадай зан шалтa уулзалга болоо hэн. Энэ уулзалга дээрэ Людмила Иринчеевна Мяханова арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ үнеэн бүриhөө 5000 килограммhаа доошо бэшэ hү hааха гэhэн социалис уялгa абаhан байна.

Энэ нүхэрнай жэлэй эхинhээ габшагай hайнаар ажаллажа, hаалишадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ нэгэтэ бэшэ илажа гараа. Үнгэрhэн 11 hарын туршада үнеэн бүриhөө 5110 килограмм hү hаажа, абаhан социалис уялгаяа hара урид дүүргэбэ.

Людмила Иринчеевна үшөө нэгэ ехэ амжалта туйлаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тэрэ даажа абаhан 17 үнеэнhээ бүхыдөө 88 мянган килограмм hү hаагаа. Энэмнай «Байгал» учхоз соо эгээн үндэр амжалта болоно.

Мүн тиихэдэ энэ редакциин заншалта уулзалгада хабаадаhан «Пригородный» совхозой hаалишан Анна Никифоровна Осокина үнеэн бүриhөө 3181 килограмм hү hаажа, жэлэйнгээ түсэб болзорhoонь урид дүүргэбэ. Һаалишад Агрепина Вавиловна Шумитина, Галина Андреевна Рынсакова гэгшэд баhал 3100 килограммhаа дээшэ hү hаажа, түрүү зэргэдэ ябана.

А. НАГАСЛАЕВ.

Улаан-Үдын аймаг.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

СТУДЕНТНЭРЭЙ БАРИЛГЫН ОТРЯДУУДАЙ ГЭШҮҮДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Студентнэрэй барилгын отрядуудай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаhанайнь, 1976 оной ажалай семестрэй үедэ үйлэдбэриин үндэр туйлалта харуулhанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха

Бухашеев Кирилл Дмитриевичые — гүрэнэй Буряадай багшанарай институдай студент, «Физик» гэжэ барилгын студентнэрэй отрядай комиссар.

Гунтупов Василий Михайловичые — гүрэнэй Буряадай багшанарай институдай студент, «Историк» гэжэ студентнэрэй барилгын отрядай боец

Мацук Игорь Михайловичые — Зүүн Сибириин технологическа институдай студент, «СНиП-76» гэжэ студентнэрэй барилгын отрядай комсорг.

Утенков Геннадий Леонидовичые — Буряадай хүдөө ажахын институдай студент, «Механик-76» гэжэ студентнэрэй барилгын отрядай комиссар.

Цындыжапов Константин Сандановичые — Зүүн Сибириин технологическа институдай студент, «Квант» гэжэ студентнэрэй барилгын отрядай командир.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Секретариин түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.

Улаан-Үдэ хото, Соведүүдэй байшан.
1976 оной декабриин 10.

ДЭЭРЭЭ ОРТОШОО

Сошордомо дохёо

Һаянай хаа хаанагүй саhан ехээр орожо, шэмэрүүн хүйтэн үбэлэй ерэhэнине мэдүүлээдхибэ. Малшадай ажалай эгээл харюусалгатай хаhа болохо үбэлжэлгэдэ Загарайн аймагай «Гигант» колхозой хэр бэлэдхэлтэй байhаниинь шалгагдаба. Тус ажахын хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй энэ асуудалда анхаралаа багаар табиhан дээрэhээ хонишод задагай зайдан байдалда байhаар.

Наймадахи километр гэжэ газарта Анатолий Фоминой эхэ хонидой отара үбэлжэдэг юм. Хонидынь декабриин эсэс багаар түрэжэ эхилхээр хүлеэгдэнэ. Тиимэлээ байрань hайнаар заhабарилагдажа дулаалагдаад, хурьга абахаар бэлэн болоо бэлэ гэжэ найдаhаар хонишодой байрада хүрэжэ ерэбэбди.

Эндэ хонидой шэнэ байра барингданхай. Теэд барилгашад даажа абаhан хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандажа, ажалаа шанар муутайгаар бүтээгээ. Энэ байрын досоо тээhээ харахада, зарим тээгүүрнь хүхэ тэнгэри харагдажа байха юм. Тиимэhээ хонишод мүнөө эдэ нүхэнүүдые дахин шэглэжэ, сагаа барана. Байрын үүдэнүүдэй хэгдээгүй дээрэhээ мнил хабтагайгаар бүглэгдэнхэй. Хонидынь дэбисхэргүн, хүйтэн газар дээрэ хононо. Дэбдихэ hолоомон, хоширшье гэжэ байхагүй. Байрань нэгэ дабхар сонхотой. Хоёрдохи рамань бэлэн болоhон аад, шэлэгдээгүй.

— Эдэ бүгэдэ дутагдалнуудые хаража байгаад, дары түргэн усадхаха хүдэлмэри яахадаа эмхидхэгдээгүйб, — гэжэ ахалагша хонишонhоо асуубабди.

— Барилгашад ажалаа дүүргээн хэбэртэй болоод, эндэhээ ябашоо. Теэд хэхэ юумэн үшөөл олон. Тэдэнэр дахин ерээгүй. Хонидой байрада үүдэнүүд хэгдэhэн абяатай аад, мүнөөшье болотор асарагдажа табигданагүй. Үүдэнэй орондо ингэжэ хабтагаи хадаад байналди даа. Хайшан гэжэ үбэлые үнгэргэхэ байhанаа мэдэнэгүйбди, — гээд нүхэр Фомин харюусаба.

Хонидой байра соо зайн гал оруулагдаагүй. Хонишод хурьгадай байра өөhэдөө дулаалжа байна. Нарай хурьгадые эхэтэйнь байлгаха клеткэнүүдые хэнэ. Теэд тэдэнь ехэ таарамжагүй, адаа томо модоор хэгдэhэн аад, хайшаншье хүдэлгэхэ арга гүйгөөр хадагдашанхай. Тиимэhээ хонидто үбhэ, бусад тэжээл болон уhа үгэхэнь тон хүндэ. Мүн тиихэдэ энэ харюусалгатай ажалда ахалагшa хонишоной туhалагшаар дайралдаhан лэ хүнине табижархина.

Хонидой хурьгалжа эхилтэр hара хүрэхэгүй саг үлэбэ. «Гигант» колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй мэргэжэлтэдэй эндэ дурсагдаhан дутагдалнуудые хараадаа абажа, таарамжатай хэмжээ абаагүй hаань, хонишодойнь урдаа табиhан зорилгонуудаа бэелүүлхэнь бэрхэтэй байха.

М. САНДАНОВ, манай корр

Пленум болон партийна эдэбхитэдэй суглаанууд

НЭГЭ ҺАНАЛ БОДОЛТОЙГООР

КАБАНСК. «КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдһээ үндэһэлэн, эрдэм техникын дэбжэлтэ саашадань түргэдхэхэ талаар аймагай эмхи зургаануудай, промышленна предприятинуудай, колхоз, совхозуудай партийна организацинуудай урда табигдажа байһан зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэһэн партиин Кабанскын райкомой пленум эндэ боложо дүүрэбэ. КПСС-эй райкомой секретарь Ю. Д. Ангаев тус асуудалаар элидхэл хээ.

Эрдэм-техникын дэбжэлтэ хадаа партийна бүхы организацинуудай онсо анхарал доро байха ёһотой гээд элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглэнэ. Тиимэһээ үйлэдбэридэ шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ, мүнөө үеын хүсэ ехэтэй техникэ ашагтайгаар хэрэглэхын түлөө тэмсэхэ, уралан наринжуулгын, ухаалан зохёолгын хэрэг саашадань хүгжөөхэ, продукциин шанарые үргэлжэ дээрэнь хинан шалгаха гурим нэбтэрүүлгые түргэдхэхэ талаар горитой юумэ хэхэ уялгатай байһанаа мартаха ёһогүйбди гэжэ тэдэнэр хэлэбэ.

Гэбэшье энэ талаар горитой дутуу дунданууд бии зандаа гээд заагдаһан байна. Жэшээлхэдэ, манай колхоз, совхозуудта хүсэ ехэтэй К-700 түхэлэй тракторнууд олоор асарагданхай. Эдэ машинанууд ДТ-75 түхэлэй 4 трактор һэлгэжэ хүдэлхэ аргатай. Теэд энэ хэмжээндэнь хүрэмөөр ашаглажа шададаггүй зандаабди.

Продукциин шанарые үргэлжэ дээрэнь хинан шалгаха гуримые нэбтэрүүлхэ талаар Тимлюйн цементын заводто горитой юумэн хэгдээ. 1977 оной эсэс болотор 70 шэнэ стандарт үйлэдбэридэ нэбтэрүүлээд байха зорилготой аад, 47-ниинь нэбтэрүүлэгдээ. Харин Оймороой мебелиин фабрикада, Клюевскэ леспромхоздо энэ хэрэгтэ үшөөл бага анхарал хандуулагдана. Тииһээ тиитэрээ тус предприятинуудай гаргажа байһан продукциинь шанар һанаһанда хүрэмэ һайн бэшэ юм.

Мал ажалай баирануудые оньһожоруулха зорилго — мүнөө үеын тон шухала зорилгонуудай нэгэн. Тиимэһээ оньһожоруулагдамал фермэнүүд болон бусадшье газарнуудта ажаллаха кадрнуудые бэлдэхэ асуудалда урданайхиһаа бүри ехэ анхарал хандуулха ёһотойбди гэжэ үгэ хэлэгшэд онсо тогтоо һэн. Харин мүнөө дээрээ энэ талаар эрилтэдэ хүрэмэ хүдэлмэри ябуулагдана гэхын аргагүй.

Эдэ мэтын дутуу дундануудай саг соогоо усадхагдаа һаань, эрдэм-техникын дэбжэлтэ улам түргэдэхэ байна. Тиимэ хадань бултадаа хүсэеэ нэгэдүүлжэ, КПСС-эй XXV съездын, КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө нэгэн һаналтайгаар тэмсэхэ хэрэгтэй гэжэ элидхэлшэ, үгэ хэлэгшэд мэдүүлһэн байна. Эрдэм-техникын гол шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ зорюулагдаһан тогтоол тус пленумдэ хабаадагшад баталан абаа.

А. КЛЮЧЕРЕВ,
КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша.

* * *

БАГДАРИН. «КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй дүнгүүд ба аймагай партийна организациин саашадаа бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудалаар партиин райкомой нэгэдэхи секретарь К. Д. Лубсандоржиев элидхэл хэжэ, аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад үргэнөөр зүбшэн хэлсэбэ.

Тиихэдээ аймагай ажалшадай туйлаһан амжалтанууд тухай тобшохоноор тогтожо, элидхэлшэ болон үгэ хэлэһэн коммунистнууд саашадаа бэелүүлхэ зорилгонууд тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Бии байгаа дутуу дунданууд тухайгаа дурдаха зуураа, тэдээндээ шүүмжэлхы ёһоор хандажа, дары усадхахын тулада ямар хэмжээнүүдые абажа байһанаа элирхэйлэн харуулһан байна.

Удаань партиин ЦК-гай абаһан гүрэн түрын удха шанартай, тон шухала шиидхэбэринүүдые халуунаар дэмжэжэ байһанаа суглаанда хабаадагшад мэдүүлээд, тэндэ табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө нэгэн һанал бодолтойгоор тэмсэхэбди гэжэ баталан абаһан тогтоол соогоо онсолон тэмдэглээ.

Ципиканай приискын ахамад инженер В. А. Трухин, Багдаринай экспедициин ахамад геолог Ю. П. Гусев, «Джилиндинский» совхозой партийна организациин секретарь П. Я. Хамуев, Багдаринай ан үсхэбэрилгын фермын хүдэлмэришэн А. И. Платонова, «Амалатский» совхозой директор А. В. Жанфу, Муйска сельсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Ю. П. Козулин, Ципиканай приискын Уакидай үйлэдбэриин участогай начальник В. Д. Башкиров, Ципиканай геолого-бэдэрэлгын партиин начальник А. П. Паршин, Багдаринай дунда һургуулиин директор Ф. И. Красноярова, ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь В. В. Сунграпов гэгшэд элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаа.

А. ТИУНОВ,
КПСС-эй райкомой секретарь.

КОЛЛЕГИ ДЭЭРЭ ХАРАГДАБА

Хоринин аймагай совхозуудта хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые хэр зэргээр бэлдэжэ байһан тухай асуудал хүдөө ажахын министерствын коллегиин зүблөөн дээрэ һаяхан хаража үзэбэ. Юуб гэхэдэ, үбэлэй үедэ колхоз ба совхозуудай ажалшадые — хонишод, һаалишад, гахайшад болон механизаторнуудые һургажа, мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ гэһэн эрилтэ партиин Центральна Комитет табиһан байна.

Аргагүй шухала энэ хэрэгтэ аймагай хүдөө ажахын управлени ямараар хандажа, ажалшадай дунда һуралсал ямараар эмхидхэжэ байһан тухайгаа тус управлениин начальник В. Ц. Цыренов тоособо.

Аймагай долоон совхозуудта мүнөө 830 гаран механизатор, 840 гаран малшад ба хонишод, тэрэ тоодо 423 хонишод тоологдоно. Энээнһээ гадна тус аймагта механизатораар, болон мал ажал дээрэ хүдэлхэ ажалшад дуталдана. Эгээл мүнөө эндэ 260 тракторист, комбайнер ба автомашинын жолоошон хэрэгтэй болоод байна. Харин хонидой хурьгалжа эхилхэдэ баһал түл абаха зон отара бүхэндэ табигдаха болоно гээшэ. Хүдөө ажахые һайн мэргэжэлтэй кадрнуудаар бэхижүүлхэ талаар һүүлэй жэлнүүдтэ Хоринин аймагта бага бэшэ юумэн хэгдээ. Тиибэшье дутуу дунданууд бии. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ һуралсалай кружогуудые совхозуудаар ноябриин нэгэнһээ эхилхэ аад, тэрэнээ декабриин эхин болотор унжагайруулһан байба. Үдын совхоздо механизаторнуудые бэлдэлгэ ба бии байгаа трактористнуудай дунда эмхидхэгдэхэ һуралсал баһал хойшо татагдаа. Энэ совхоздо 89 тракторист ба комбайнернуудай оройдоо 6-ниинь лэ нэгэдэхи, 21 хүн хоёрдохи классай мэргэжэлтэд болоно. Совхозой дирекци механизаторнуудайнгаа дунда һуралсалай кружок эмхидхэжэ, мэргэжэлэйнь шата дээшэлүүлжэ, олзын талаар тэдэнээ урмашуулхын орондо муугаар хандана гээд коллеги тэмдэглээ.

Совхозуудай һү һаалиин фермэнүүд, отарануудта һаалишадай ба хонишодой дунда зооветеринарна һуралсал хүсэд эмхидхэгдээгүй байһаар. Гадна дээдэ ба тусхай дунда эрдэмтэй хүдөө ажахын мэргэжэлтэд агрозоовет кружогуудай һуралсалай хүдэлмэриие эхилээгүй байһаар.

Н. САНЖИЕВ.

ТЭЖЭЭЛ, ҮШӨӨ ДАХИН ТЭЖЭЭЛ

Манай Захааминай аймагта мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үнэ сэн хямдаруулха асуудалнууд тон шухала удха шанартай юм. Энэ асуудалаар һүүлэй жэлнүүдтэ горитой ажал хэгдээ. Жэшээлбэл, юһэдэхи табан жэлэй туршада һаалиин малай хэдэн комплекс, мал шахалгын баазанууд ашаглалгада оруулагдаа, адууһа малай хуушарһан олон байра һэльбэгдэн заһабарилагдаа. Мал ажалые тусхай шэглэлтэйгээр эрхилхэ, тэжээлэй һайн баазатай болохо талаар баһал ехэ юумэн хэгдэһэн байна. Эдэ бүгэдын ашаар аймагай совхозуудта адууһа малай тоо толгой нилээд олошороо, ашаг шэмэнь дээшэлээ.

Тэжээлэй бааза бэхижүүлхэ асуудал тон ехэ удха шанартайда тоологдоно. Энээниие хараадаа абажа, үшөө 1971 ондо КПСС-эй райком, аймагай Соведэй гүйсэдком, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хээрын сабшалан ба бэлшээриин газар үндэһөөрнь һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан юм. Тиихэдэ тэжээлэй ургамалнуудай талмай нилээд үргэдхэгдэхөөр хараалагдаа һэн. Мүн агротехническэ бусад хүдэлмэри түсэблэгдэһэн байгаа.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада ургаса багаар үгэдэг 5.022 гектар сабшалан элдүүрилэгдэжэ, олон жэлэй ногоон таригдаа. Энэмнай совхозуудай бүхы сабшалангай 22 процентнь болоно. Тиихэдэ 4 690 гектар шэнэ газар ашаглагдаа. Гадна жэл бүри 5.000 гаран гектар сабшалангай хүрьһэн һайжаруулагдадаг байгаа. Жэл бүри минеральна үтэгжүүлгэ ехээр абтадаг болоно. наг шэбхэ сабшаланда урданайхиһаа үлүү гаргагдана. Совхозуудта тракторнууд, хүдөө ажахын бусад техникэ олошорно.

Ажахынуудта хэгдэһэн хүдэлмэриин ашаар газар тарялан эрхилэлгэ зарим тэды һайжараа, хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса дээшэлээ, малай тэжээл урданайхиһаа ехээр бэлдэхэгдэдэг болоо. Жэшээлэн хэлэбэл, байгша ондо 221 мянган центнер үбһэн, 59,9 мянган центнер сенаж бэлдэхэгдэһэн байна. Тиигэжэ 33 мянган центнер үбһэн, 15 мянган центнер сенаж нёдондонойхиһоо үлүү бэлэдхэгдэбэ. 1970 онойхитой жэшэжэ харахада, үбһэ абалга 34 процентээр ехэ болоо. 1976 ондо хээрын сабшалангай гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер, һайжаруулагдаһан сабшалангай гектарһаа 14 центнер үбһэн абтаба. Бүхы сабшалангай гектар бүриин ургаса 1970 онойхиһоо 3,6 центнерээр нэмэһэн байна.

Тэжээлэй урданайхиһаа ехээр бэлэдхэгдэдэг болоходо, шанарынь баһал һайжаруулагдана. Аймагай совхозуудта сенаж дараха хүдэлмэри үргэнөөр нэбтэрүүлэгдээ. 1971 онойхитой сасуулжа харабал, энэ жэлдэ сенаж даралга 2.5 дахин ехэ болоо. Аймагай бүхы ажахынуудта куузику нютагжанхай. Илангаяа Енгорбойн совхоз энэ шэмэтэ тэжээлэй баян ургаса хуряадаг юм.

Сабшалангай газар һайжаруулжа, тэжээл бэлэдхэлгын ехэдхэхэ хүдэлмэри Санагын, Енгорбойн, Харацайн, СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозуудта эмхитэйгээр, һайн шанартайгаар ябуулагдана. Дурсагдаһан ажахынуудай бүхы сабшалангай 30—40 процентнь һайжаруулагдаһан байха юм. Нүхэд Дашиев, Рыгзынова, Бадмаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг лугомелиоративна отрядууд аймаг дотороо мэдээжэ болонхой. Һайжаруулагдаһан сабшалангай зарим участогуудай гектар бүриһөө 25—30 центнер эрхим шанартай үбһэн абтана. Аймагаймнай совхоз бүхэн олон жэлэй сибириин волоснец гэжэ ногооной үрэһэ хуряадаг болонхой.

Совхозуудта ниитын адууһа малай тоо толгой жэл бүри олошорно. Тиигэбэшье 1971 онойхитой сасуулжа харахада, энэ жэлэй үбэлжэлгэдэ ниитын малай тэжээлээр хангаса 11 процентээр дээшэлһэн байна.

Гэбэшье тэжээл бэлэдхэлгын энэ жэлэй дүнгүүд мүнөө үс сагай эрилтэдэ хүрэнэгүй, адууһа малай тоо толгой олошоруулжа, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ зохид һайн эрхэ байдал ханганагүй. Совхозуудта сабшалангай, бэлшээриин газар үшөө һанаһанда хүрэмөөр ашаглагданагүй, шэнэ, түрүү онол арга удаан нэбтэрүүлэгдэнэ, техникэ болон үтэгжүүлгэ хангалтагүйгөөр хэрэглэгдэнэ.

Тэжээл хадаа ниитын мал ажал саашадань хүгжөөлгын гол үндэһэ һуури болоно гээд партийна, советскэ организацинуудай документнүүд дотор нэгэнтэ бэшэ тэмдэглэгдэнэ. Мал ажалые манай аймагта саашадань түргэнөөр хүгжөөхэ асуудал тэжээл бэлэдхэлгэтэй сэхэ холбоотой юм. Энээниие хараадаа абажа, арбадахи табан жэлэй туршада аймагай совхозуудта тэжээл бэлэдхэлгые ехэ болгохо, мал ажал хүгжөөхэ хэмжээнүүд хараалагдажа, энэ асуудалаар гол зорилгонууд тодорхойлогдоһон юм.

Жэшээлэн хэлэбэл, аймаг дотор 1980 ондо гектар бүриһөө дунда зэргээр 12 центнер орооһо таряа, хээрын сабшалангай гектарһаа — 16, олон жэлэй ногоо тариһан сабшалангай гектар бүриһөө — 17 центнер үбһэ, силосэй ургамалнуудай гектар бүхэнһөө 100 центнер ургаса хуряаха зорилго табигданхай. Энэмнай жэл соо хамтадаа 390 мянган центнер үбһэ, 80 мянган центнер сенаж бэлэдхэдэг болохо жэшээтэй юм. Тиихэдэ жэлдэ 43 мянган тонно шэмэтэ тэжээл бэлэдхэгдэхээр хараалагдана.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхэ арга боломжонууд аймагай ажахынуудта бии. Нэгэдэхеэр, 1976 — 1980 онуудта совхозууд шэнэ техникэ бүри олоор, минеральна үтэгжүүлгэ ехээр абадаг болохо байна. Хоёрдохёор, механизаторнууд болон луговодууд дүршэлтэй болоо. Гансал хараалагдаһан хэмжээ ябуулгануудаа удаа дараалан бэелүүлхын тула тэсэмгэйгээр тэмсэхэ хэрэгтэй бологдоно.

Хээрын сабшалангай, бэлшээриин газарай, таримал ногооной ургаса дээшэлүүлхэ гурбан аргаар тэжээлэй һайн бааза бэлэдхэхэ эрилтэ аймагай совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй урда табигдана. Хээрын сабшалан һайжаруулжа, ургасыень дээшэлүүлхэ арга боломжо бүхы совхозуудта бии байбашье, энэ хүдэлмэри мүнөө болотор биратайгаар эмхидхэгдэнэгүй. Тон бага ургаса үгэдэг 15 мянган гектар сабшалан совхозуудта бии. Энээниие ойрын сагта элдүүрилжэ, олон жэлэй ногоо тариха зорилго табигдана.

Һүүлэй 6 жэлэй туршада аймаг дотор хэдэн мянгаад гектар сабшалан һайжаруулагдаа гэжэ урид хэлэгдээ һэн. Теэд энэ газарнай үшөө муугаар ашаглагдана, агротехническэ заабариин ёһоор харууһалагданагүй. Энэл шалтагаанһаа боложо, Енгорбойн, Харацайн, Санагын совхозуудта 1971—1972 онуудта һайжаруулагдаһан сабшалангай зарим участогай ургаса энэ жэлдэ гектарай 3—4 центнерээр доошолһон байна. Иимэ ябадалые саашадаа тэсэжэ болохогүй. Тиимэһээ һайжаруулагдаһан сабшалангаа 2—3 жэлдэ нэгэ удаа борнойлхо, уһалха, олон жэлэй ногооной үрэһэ нэмэжэ тариха, минеральна ба нютагай үтэгжүүлгэ хэрэглэхэ хэрэгтэй. Иимэ хүдэлмэри ерэхэ хабартаа үргэн далайсатайгаар ябуулагдаха юм.

Хээрын сабшалан һайжаруулжа, тэрэнэй гектар бүхэнһөө ехэ ургаса абаха асуудалнууд тон шухала удха шанартай болоно. Энэ хадаа аймагай совхозуудай шухала зорилгонуудай нэгэниинь мүн. Энэ табан жэлэй туршада хамтадаа 8.300 гектар хээрын сабшалан үтэгжүүлэгдэхэ түсэбтэй. Энээниие дүүргэхын тула совхозуудай лугомелиоративна отрядуудта дүршэлтэй кадрнуудые үгэжэ, хэрэгтэй техникээр гүйсэд хангаха зорилготойбди.

Аймагай совхозуудта олон жэлэй ногооной өөһэдын үрэһэтэй боложо байбашье, энэ асуудал үшөө гүйсэд шиидхэгдээгүй байһаар. Энэ хэрэг илангаяа Дүтэлүүрэй, Михайловкын, Далахайн совхозуудта хангалтагүй байна. Энэ дутагдалые түргэн усадхахын тула совхоз бүхэндэ олон жэлэй ногооной үрэһэ хуряаха тусхай участогуудтай болохо гэжэ шиидэгдээ.

Сабшалан дээрэ адууһа мал бэлшээхэ хэрэгые гуримшуулаагүйһөө боложо, ногооной ургаса 25—30 процентээр доошолдог гэжэ элирүүлэгдэнхэй. Энээниие хараадаа абажа, 1973 оноо бүхы малаа майн эхеэр зунай байрада оруулха ажал ябуулагдажа эхилээ һэн. Тэрэнэй ашаар буусануудай, тэдэнэй дүтын сабшалангай ургаса эрид дээшэлээ. Теэд энэ асуудал мүн лэ гүйсэд шиидхэгдээгүй. Заримдаа һайжаруулагдаһан сабшалан дээрэ (түрүүшын, хоёрдохи жэлнүүдтэ) мал бэлшээгдэнэ. Энэмнай агротехникын ямаршье ёһо гуримда таарахагүй хэрэг гээшэ. Эдэ бүгэдые усадхаха талаар аймагай совхозуудта зохихо хэмжээнүүд абтажа байна.

Арбадахи табан жэ туршада 2.760 гектар газар элдүүрилхэ, тар эрхилэлгэдэ севооборот сэд нэбтэрүүлхэ, минера болон нютагай үтэгж бүри һайнаар хэрэглэ лохо зорилго табигдана. нэй ашаар 1980 ондо тадаа 123 мянган це ороохо таряа, 43 мянг но шэмэтэ тэжээл ба түсэбтэйбди. 20 мянга тар тарялангай хах ороохото, нүгөөдэ хах — тэжээлэй ургамали ригдаха. Ороохото ур нуудай талмайн 75 про дэ обёос, ешмээн, 10 центдэнь горох таригда Тэрэнэй ашаар адууһа талха тарянай зүйлөөр галга 85—85 процентда гэгдэхэ ушартай.

Аймагай совхозуудта маг налхида дарагдаһан зэр хатааха талаар ажал хэгдэбэшье, һанаһ үшөө хүрэгдэнэгүй. һ жэлнүүдтэ 1.300 гек намаг хатаагдаад, ашаг багатай байһаар. Тэрэн рим участогуудһаа центнер үбһэн абтанагүй шалтагаанинь юуб гэбэл маг хатааха хүдэлмэрин нар тон муу байгаа б

Арбадахи табан жэл шада аймаг дотор 2.000 тар сабшалангай уһа жа, ногоонойнь ургаса шэлүүлхэ зорилго таби хай. Тэрэнэй ехэнхинь бойн совхоздо хэгдэхэ тэй. Ушарынь юуб гэбэл совхозой Нуртын отдел залуу мал түлжүүлхэ таргалуулха ажахынууд рондын томо комплекс дажа байна. Тэрэнэй лалгада оруулагдахада. совхоз 50 мянган це һээ бага бэшэ үбһэ хэдэг болохо ёһотой

Тэжээлэй шанар һ руулха, бэлэдхэгдэһэн дүүн тэжээлээ һайнаар луулжа, малда үгэхэ далнууд ехэ удха шана Тиимэһээ энэ хэрэг а нуудай хүтэлбэрилэг мэргэжэлтэдэй саг үргэ анхаралда абтанхай гаяа үбһэ хуряалгые болон сенаж даралгые ни болзоото үнгэргэхэ шухалада тоологдоно.

Арбадахи табан жэлэй шада тэжээл ехээр бэ дэг болохо зорилгону хай эндэ тобшохоноор дэбэ. Тэдэниие бэелүүлг даа аймагай совхоз адууһа малай тоо толгой шоруулжа, ашаг шэм дээшэлүүлхэ хэрэгтэ нүлөөтэй байха болоно. мнай КПСС-эй XXV съ шиидхэбэринүүдые бэ хэ асуудалтай сэхэ холб ха юм.

Р. БАНДЕЕ
аймсоведэй гүйсэдком хүдөө ажа управлениин начальни
Захааминай аймаг.

КУРСКА МАГНИТНА АНОМАЛИ

БЕЛГОРОДСКО ОБЛАСТЬ. Лебединскэ хадын шанаржуулгын комбинат хадаа Курска магнитна аномалиин үйлэдбэриин - территориальна комплексын эгээн томо предприяти болохо юм. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 20 миллион гаран тонно руда абаха, 8.200 мянган тонно һайн шанартай түмэр концентрат гаргаха гэһэн уялга комбинадай коллектив абанхай.

Үйлэдбэриин нюуса нөөсэнүүдые олохо, үргэнөөр хэрэглэхэ талаар социалис мүрысөөн эндэ далайса ехэтэйгээр ябуулагдана.

Жэлэй эхинһээ хойшо горнягууд ороной металлургическа предприятинуудта 75 мянган тонно руда, 84 мянган тонно түмэр концентрат түсэбһөө гадуур ябуулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Лебединскэ уурхайда.

ТАСС-ай фотохронико.

ЛВРЗ-гэй дизельнэ цехэй Семен Иванович Маковей халаанайнгаа нормо 160 процентээр дүүргэнэ. Тэрэ 5-дахи разрядай слесарь, Буряадай АССР-эй габьяата уралан наринжуулагша юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник Семен Маковей.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

МЭРГЭЖЭЛ ШАДАБАРЯА ТУРШАЛСАХАНЬ

Байгша оной декабриин 15-да Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ совхоздо техник-үрэжүүлэгшэдэй республиканска конкурс үнгэрэгдэхэнь. Эндэ гол түлэб һаалиин гүүртэдэ ажалладаг техник-үрэжүүлэгшэд хабаадалсажа, бэлиг шадабаряа туршалсаха байна. Конкурсдо хабаадалсагшад үнеэдые зоотехническэ заабариин ёһоор үрэжүүлхэ, мүн зэр зэмсэгүүдээ, приборнуудаа лажа бэлдэдэг байһанаа олондо харуулха зорилготой.

Мүнөө үедэ үнеэдые искусственна аргаар үрэжүүлхэ гээшэ нилээд удха шанартай болонхой юм. Юуб гэхэдэ, иимэ хүдэлмэри үргэнөөр, эмхи гуримтайгаар ябуулангүй малай үүлтэр һайжаруулжа, илангаяа үнеэдэй ашаг шэмэ дээшэлүүлхын аргагүй бшуу. Хоёрдохёор, энэ арга үнеэдэй һубайралгые усадхахаһаа гадна, үүлтэр һайжаруулха зоотехническэ хүдэлмэриие гуримшуулдаг байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ республикымнай олохон аймагуудта техник үрэжүүлэгшэдэй конкурс үнгэргэгдөө. Эндэ шадамар бэрхэшүүл шалгаржан лэ байна. Мүнөө эдэнэр эсэсэй шалгалта гарахань.

И. БОЧКАРЕВ.

СОЁЛОЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ПРОФСОЮЗАЙ XI КОНФЕРЕНЦИ

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай XI конференци Министрнүүдэй Соведэй конференц-зал соо болобо.

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Буряадай обкомой түрүүлэгшэ Т. Н. Санжиева тоосоото элидхэл хээ.

Удаань шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ А. М. Гаськова элидхэл хэһэн байна.

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Кабанскын райкомой түрүүлэгшэ И. Г. Серебренников, Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдкомой соёлой таһагые даагша С. Ф. Миронова, Буряадай оперо, баледэй театрай месткомой түрүүлэгшэ Л. П. Кривулин, республиканска типографиин гадарлагша М. И. Кушнарева, соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Загарайн райкомой түрүүлэгшэ Э. Г. Долхонова, Баргажанай аймагай Баян-Голой соёлой байшангай директор Ш. М. Бадмаев, Улаан-Үдэ хотын киносетиин профсоюзай нэгэдэмэл комитедэй түрүүлэгшэ С. С. Попова, Буряадай АССР-эй культурын министрэй орлогшо А. М. Герштейн, ВСГИК-гэй профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ Н. Городницкая, республикын кинофикациин управлениин начальник К. Е. Маслов болон бусад элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаба.

КПСС-эй XXV съездын, партиин ЦК-гай октябриин (1976 он) пленумэй шиидхэбэринүүдые промышленна предприятинуудай, транспортын барилгын хүдэлмэришэдэй, хүдөөгэй ажалшадай амжалтатайгаар дүүргэхэдэнь туһалха гээшэ соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй гол зорилго болоно гэжэ элидхэлшэд, үгэ хэлэгшэд тэмдэглээд, саашадаа ажал хүдэлмэреэ һайжаруулха, ашаг урыень дээшэлүүлхэ тухай бодото һанамжа, дурадхалнуудые оруулһан байна.

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай түлөөлэгшэ Б. А. Артемьев конференциин хүдэлмэридэ хабаадаа.

Соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай областной комитет, шалгалтын комисси, Буряадай АССР-эй профсоюзууд хоорондын XIV конференцидэ хабаадаха делегадууд, соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай IX съездэ хабаадаха делегадууд һунгагдаба.

Шэнээр һунгагдаһан профсоюзай обкомой түрүүшын заседани боложо, Т. Н. Санжиева — соёлой хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшээр, С. И. Тараскин секретаряар дахин һунгагдаа.

Манай корр.

ҺУРГАН ХҮМҮҮЖҮҮЛЭГШЭД ПАРТАДА ҺУУБ

«Мүнөө сагай түрүү хүдэлмэришэд гээшэ эрдэм һургуулитай, олон юумэ мэдэхэ, үндэр мэдэрэлтэйгээр, ухаансар ёһоор ажалдаа хандадаг хүн бшуу...»

(СССР-эй профсоюзуудай XV съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэһөө).

Дээрэ дурсагдагша шэнжэ шанартайгаар залуу хүнүүдые хүмүүжүүлхэдээ ажалай мэргэжэлэй оншо шадабари дамжуулгаар һурган хүмүүжүүлэгшын үүргэ дүүрэдэггүй гээд Лихачевой нэрэмжэтэ Москвагай автомобильна заводто хүнүүд тоолодог юм. Шэлэһэн мэргэжэлдээ дуралхаар, олон хүнүүдэй коллективтэ шэнэ орогшодые һэшхэлэй хууляар ажаһуухаар, предприятиингаа нэрэ түрые, зиловецүүдэй дайшалхы ба ажалай ёһо заншалые хүндэлхөөр үйлэдбэридөө шье, ажабайдалдаашье ульгэр жэшээ харуулхаар залуушуулые хүмүүжүүлэн һургаха хэрэгтэй. Иигэжэ бусадые хүмүүжүүлхын тулада өөрөө һурган хүмүүжүүлэгшэ бүхы юумые гүн гүнзэгыгөөр мэдэхэ, тэрэнээ бусадта дамжуулжа шадахаар — иимэ шэнжэ шанартай байха ёһотой. Залуушуулые һурган хүмүүжүүлхэ гэһэн үүргэ бэе дээрээ даажа абагшадта зорюулжа, заводто арадай университет байгуулагданхай.

— Манай предприятиин хүдэлмэришэдэй хахадынь шахуу залуушуул юм, — гээд университедэй ректор, дүршэл ехэтэй багша Н. А. Рейханов хөөрэнэ. Шэнэ орогшодые үнинэй хүдэлмэрилэгшэдэй шефтээ абаха ябадал тон үргэнөөр дэлгэржэ байна. Энэ хэрэг педагогикын үндэһэ һуури дээрэ табигдажа байна.

Арадай университет нээхэ зуураа заводой партийна организаци, инженерно-техническэ мэргэжэлтэдэй таһагай дэргэдэхи социальна шэнжэлэлгын лаборатори ямар зорилго урдаа табяаб гэхэдэ, һурган хүмүүжүүлэгшэдые богонихон болзор соо педагогикын ба психологиин эрдэм ухаанда, коммунис, юридическэ талаһаань хүмүүжүүлгын, ажалые научнаар эмхидхэхэ, социалис мүрысөө эмхидхэхэ заабаринуудта һургаха, мүн партийна шухала шухала документнүүдтэй танилсуулха хараатайгаар тус университедэй хүдэлмэри эмхидхэхэ зорилго табяа юм. Программыень зохёохо, тэрэниие саашадань улам зохилдуулан һайжаруулха хэрэгтэнь СССР-эй педагогическа наукануудай академиин академик, Ленинскэ шагналай лауреат А. Н. Леонтьев, Москвагай Гүрэнэй университедэй психологиин факультедэй эрдэмтэд заводто ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

МГУ-гэй, тус заводой дэргэдэхи завод-втузэй профессорнууд болон багшанар, Бүхэсоюзна «Знание» бүлгэмэй гэшүүд прокуратура ба юстициин, зохёохы ажалтанай холбоонуудай хүдэлмэрилэгшэд, ЗИЛ-эй үндэр мэргэжэлтэд, шэнэ юумэ зохёогшод — хүдэлмэришэд лекцинүүдые уншахаар уригдана.

Һурагшадай ниитэ эрдэмые, соёл болбосоролые дээшэлүүлхэ зорилгоор Москвагай музейнүүдээр, театрнуудаар ябахаар, эрдэмтэдтэй, артистнартай, зохёолшодтой, поэдуудтай заводто уулзахаар һуралсалайнь программада оруулагданхай.

— Энэ жэлдэ манай университедые түрүүшын хүнүүд дүүргэжэ гараа, — гээд Н. А. Рейханов хөөрэбэ. Хоёр жэлэй туршада һураһан зуугаад шахуу һурган хүмүүжүүлэгшэд университет дүүргэһэн дипломуудые баяр ёһололой оршон байдалда абаа. Энэ табан жэлэй туршада университедтэ, хүдэлмэришэнэй педагогикын һургуулида манай бүхы һурган хүмүүжүүлэгшэдые һургажа гаргаха зорилго табинабди

Орон доторхи тусхай 360 университедүүд болон факультедүүдтэ үнгэрһэн луралсалай жэлдэ 90.000 гаран һурган хүмүүжүүлэгшэд һуража гараа. Лихачёвой нэрэмжэтэ Москвагай автомобильна заводой залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэдэй университет эдээн соогоо эрхимүүдэй тоодо ороно.

ЗИЛ-эй партийна комитедтэ, техническэ һуралсалай таһагта элдэб городуудай предприятинуудһаа олон бэшэгүүд ерэжэл байдаг. Һурган хүмүүжүүлэгшэдэй һуралсал эмхидхэһэн дүй дүршэл тухайдаа хэлэжэ үгыт гэһэн гуйлтанууд эдээн байдаг. Харюу үгтэнгүй шье бэшэг үлэдэггүй. З эй арадай университедэй ралсалай түсэб ба прог ма Ижевскдэхи, Сара дахи, Челябинскдахи, нитогорскдохи болон б городуудтахи һурган х жүүлэгшэдэй һуралс программын үндэһэн боз үгөө.

Һурган хүмүүжүүлэ дэй үүргэ дээшэлүүлхэ шэнэ арга замуудые мө гайхид бэдэржэ байна. шээнь, ЗИЛ-эй үйлэдбэр нэгэдэлэй генеральна д торэй захиралтаар эндэ заводто шэнэ мэргэж хүн бии болохо болобо: тер-һурган хүмүүжүүл гээд бии болоо. ЗИЛ-дэ бан жэлһээ доошо бэшэ зор соо хүдэлһэн, доодо хань дунда эрдэмтэй, тын ажалда ябажа дүй шэлтэй болоһон тон эр зэргын мэргэжэлтэн тушаалда байха ёһотой дүрим соогоо заабар Мастер-һурган хүмүүжү шэ гээшэ залуушуу өөрөө хүдэлхэһөө гадна бусад хүнүүдэй хүмүүж хы хүдэлмэри ударидалс уялгатай.

Һурган хүмүүжүү шэдэйнгээ хүтэлбэри ро автозаводой залуу дэлмэришэд арбадахи та жэлэй түсэб амжалтатай дүүргэхын түлөө социа мүрысөө улам үргэнөөр гэрүүлжэ, олониитые х дуулна.

В. КНЯЗЕВ,
ТАСС-ай корр.

Москва.

ГУУ ОКТЯБРИИН 60 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

ОЙТО ЗҮГЭЙ ДО МҮШЭД

йто зүгэй огторгойн одо д урда зүгэйхиhөө hу- и, тоогооршье үсөөн гэ- эн хэлээб? Би эдэ бү- е хараhан хүм. Минии ада, Берингын хоо- эрьедэхи, минии түрэ- таг Уэлен дээрэхи одо гэрэлтэйгээршье аг, урда зүгэйхиhөө ршье үсөөн бэшэ даа. байтагай, үбэлэй хойто зүгэй толондо за бүриин үнгөөр ми- гэшэ ха.

мэр залуу байхадаа Со- Союзай Европо түби- шодог газарта ерээд, ан нюуртай хүнүүдые даан саг соо адаглан а ядагша hэм. Городто удаг хүнүүд бултадаа шарайтай шэнгеэр ха- ата Ленинград хотын э проспектдэ ямар нэ- үнние нүгөөдэhөөнь ил- ын тула яhала орол- шэртэгшэ бэлэйб.

най ороной Европо тү- ерэгшэд чукчэнуудай буусануудаар ябахадаа, яhатаниие илгаруулан ядадаг байба. бидэ- баhа тиимэ адлирхуу зүhэтэй шэнги байгаа хабди.

шар наhанhаам хойшо тойрожо байгаа хү- хоорондоо тон адли бэшэл hэн. Холо, ойрын лэй ураг эльгээрээ хол- ой угсаатан соомни тунд- малшанда гү, али мүль- далайн ангуушанда заажа үгэдэг Хойто толотомо огторгойн мү- шэнги эрхим зэргын хү- бин байгаа. Тиимэ хү- нэгэниинь — минии талаhаа түрэл болохо гэжэ бухы Чукоткодо ожэ дуушан, хатар зэ- хүн байhан юм. Тэрэ ран зохёолшо, хүгжэм- хатар зохёон табигша а. Зунай намжаа үдэр- тэ далайн эрьедэ хэсэ жа, далайн агнуури ту- Берингын тохойн шу- болон ангууд тухай дууладаг hэн.

жабайдалайм замда одон шэнги гэрэлтэhэн, ан нютагай Нутетсин эскимос яhанай хүн ан. Кремлиин Съездүү- ордон соо олон мянган үдэй урда. Чайковскиин жэтэ концертнэ зал Совет ороной хото, хү- эй олон нютагуудаар аhан уран шүлэгүүдээ hан энэ хүн түлэг ажа байтараа, hаяхан бараа.

үлдэнь мэдээжэ уран болоhон Вукволын байра Уэлендэ манай атай зэргэлээд байгша 1937 ондо Парижда эм- эгдэhэн Бүхэдэлхэйн авкые шэмэглэн зура- йнгаа түлөө Ехэ алтан ль абаhан юм. Фашизм-

тай тэмсэхэ үедөө Ленинградай оршондо Вукволын унаа. Минии нютагайхид дурасхаалыень энхэрэн сахижа байдаг. Уэлендэ яhаар уран гоё хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг мастерскойдо hая болотоо Вукволын аха, өөрынгөө уран ажалай түлөө Ленинэй орденоор шагнагдаhан Чукоткын мэдээжэ уран бүтээлшэ Туккай ажаhууhан.

Чукоткын арад зондо засаг захиргаан харшаа гүрэн түрэ гээшэ ойлгогдосогүй юм гээд революциин урда тээ манай холын хүйтэн хизаарта ерэhэн ноёд, тушаалтад хаанта засагта мэдээсэдэг байгаа. Үнэхөөрөөшье. Чукоткын уг улад зон өөрынгөө хизаарые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ оройдоошье хабаададаггүй байгаа. Совет засаг лэ чукча арадай дундаhаа гүрэн түрын мэдээжэ ажал ябуулагшадые дэбжүүлээ. Жэшээнь, чукча арадай басаган Лина Тынель СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн юм. Сельскэ болон районуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ чукча, эскимос яhатанай түлөөлэгшэнэр hунгагдаад, гүрэн түрынгөө засагай зургаануудай ажал ябуулга эрхимээр эрхилжэ, арад зонойнгоо хүндэлэл магтаалда хүртэдэг.

Лина Тынель Анадыриин багшын hургуулида hураhан. Ленинградта Герценэй нэрэмжэтэ багшанарай институт дүүргээд. Магаданай хэблэлдэ редактораар хүдэлхэдөө, чукча хэлэн дээрэ номуудые гаргадаг байгаа. Удаа тээнь «Советкэн Чукотка» гэжэ округойнгоо түрэлхи хэлэн дээрэ гарадаг газетын хүтэлбэрилөө. Манай ороной арктикын хизааран байгаалиие сахин хамгаалха асуудалнуудта зорюулагдаhан тэрэнэй үгые засагай дээдэ зургаанай — СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудан тон анхаралтайгаар шагнаныень hананаб. Чукча арадай ажаhуудаг түрэл тундра тухайдаа тон дуратай. баяр баясхалангай үгэнүүдые хэлэхэдэнь шагнаhан хүнүүдэй сэдьхэлээ хүдэлгэнгүй hуухаар бэшэ hэн.

Верховно Соведэй сесси дээрэ үгэ хэлэhэнэйнь hүүлдэ тундрые сахин хамгаалха, хойто зүгэй ургамалай болон амитадай ажамидаралые саашадаа бүрин бүтэн зандань үлөөхын тула заповеднигүүд, заказнигуудые бии болгохо тухай засагай тогтоолнууд абтаад, бэелүүлэгдэжэ эхилээ.

Хойто зүгэй хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ үнэтэй hанагдадаг түрэл нютагаймнай образууд Чукоткын түрүүшын поэтессэ Антонина Кымытвалиин зохёолнууд соо харуулагданхай. Энэ уран зохёолшо Лина Тынель шэнгеэр тундрада түрэhэн, тундрын үргэн хизаар дайдые бага наhанhаа мэдэхэ. Антонина Кымытваль балшар байхадаа, мүн hүүлдэшье орын hүрэгүүдтэй түрэл дайдаараа нүүжэ ябалсадаг байhан. тиимэhээ элинсэг хулинсаг аба, эжынэрэйнь түрэhэн дайда уран зохёолшодо хаба хүсэ, мэргэн шадабари үгэдэг. Залуугаар наhа бараhан уран зохёолшо, летчик Юрий Анто гэгшын зохёолнууд түрэл нютагтаа баhал тиимэ дуратайгаараа илгардаг. Далайн ангуушадай, зоригтой хүнүүдэй дунда урган хүмүүжэhэн Юрий богонихон наhан соогоо оройдоо хэдыхэн ном гаргуулаа, теэд тэдэ зохёолнуудыень манай ороной эскимос бүхэл, бүхы эскимос арад мэдэдэг.

Дурсагдаhан мэдээжэ эскимос дуушан Нутетеин залуудаа уншаха, бэшэхэ шадабари имагтал сагаан шарайтай хүнэй, тэрэнэй шарабтар зүhэтэй үhэн шэнги өөрсэ шэнжэнь болоно гэжэ hанадаг hэм гэжэ намда хэлээ hэн. Харин тэрэ үеэр юугээршье суурхаагүй юрын лэ Теневиль гэжэ нэрэтэй малшан Снежный гэжэ отог буусада ажаhуугаа. Орёолтын саарhан, сайн ханзын хабтаhан дээрэ ганса өөртэнь ойлгосотой тэмдэгүүдые эреэлэн холбожо, мүрнүүд болгон hубарюулдаг байба.

Тиигэ тиигэhээр Теневиль чукча арадай дүрэ бэшэг зохёогоод, гансашье өөрынгөө ажаглалтануудые тэмдэглэжэ байнгүй, малшан нүхэдөө hургажа эхилээ. Энэ тэмдэгүүдhээ бүридэhэн бэшэгые эрдэмтэд ехэтэ hонирхоод. ямар нэгэ хэлэнэй нимэ орёо дүрэ бэшэгые гансахан хүнэй зохёоhониинь соёл культурын түүхэдэ үзэгдөөгүй ушар гэжэ тэмдэглээ бэлэй.

Теневилиин зохёоhон дүрэ бэшэг ехээр тараагүй. Үзэгүүдhээ бүридэhэн тааруу тэмдэгүүдые хэрэглэхэ чукча бэшэг абтаhан байх Гэхэ зуура, Теневилиин зохёоhон арга арад зоной түгэс бэлигтэй байhанай эли тодо гэршэ болоно, агуухэ нээлтэнүүд дэлхэйн бүмбэрсэгэй эгээн заха холын нютагуудташье, барга харанхы байhан хизаарнуудтахи хүн зоной дундашье мүндэлдэг байhанай, агуухэ гэгээрэл болбосорол гансашье түүхэ дамжан тогтонижоhон соелой ехэ түбүүдтэхи хүнүүдэй дунда бэшэ, мүн хаанашье дэлгэржэ болохо байhанай эли тодо гэршэ болоно.

Түрэл нютагаймнай огторгой түнгалаг, одо мүшэдөөр баян. Хэдэн hара үргэлжэлдэг үбэлэй хүйтэн hүниинүүдтэ манай огторгой үзэсхэлэн hайхан даа. Янгинамаа хүйтэндэ хүхэ мүльhэнэй тас няс гэдэг, хүл доро саhа хахинуулдаг үбэл — Хойто зүгэй заншалта хаhа. Теэд тойроод байhан хүнүүдые, арад зоноо адаглан харахадаш, далайн агнууриhаа түрэл отогтоо яаража ябаhан ангуушанда харгыень заажа үгэдэг Алтан Гадаhан — Уипэнэр шэнги хурса харасатай, ажал хэрэгээрээ суурхаhан хүн зон хэды олон гээшэб лаа.

Юрий РЫТХЭУ,
уран зохёолшо.
(АПН).

АЖАЛШАДАЙ ЭРИЛТЭ ХАНГАГШАД

циалис мүрысөөндэ Елизавета Нагаслаевна Степановагай даадаг универмаг түрүүлнэ. Худалдаа наймаанай эмхиин энэ түрүү коллектив түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые болзорhоо урид дүүргэхэ хүдэлөөндэ оролсоод, хэлэhэн үгөө бодото дээрэнь дүүргэхээр зориглонхой.

Эдеэ хоолой элдэб зүйл наймаалдаг гастроном Ивалга посёлогой ажалшадые хангажа байдаг. Тус магазиниие даагша Тамара Пунцуковна Бардунаева худалдан абагшадай эрилтэнүүдые хангаха хэрэгтэ гол анхаралаа табидаг. Тиимэhээ эндэхи наймаалагшадай ажалынь урагшатай.

Ц. СУБАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Гуталай магазинай түрүү наймаалагшад И. К. Кокорина, П. С. Зеркальцева гэгшэд. 2. Гастрономые даагша Т. П. Бардунаева захил хэжэ байна. 3. Ивалга посёлогой универмагые даагша Е. Н. Степанова (зүүн гарhаа) ахалагша наймаалагша Л. Малановатай шэнээр асарагдаhан хубсаhа хаража байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Советскэ райпогой хүдэлмэрилэгшэд түсэбтэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула оролдожо байнхай. Тус эмхиин магазинуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн hара, квартал бүхэндэ гаргагдажа, ажалдаа эрхим амжалта туилаhан коллективүүд, дүй дүршэлтэй наймаалагшад урмашуулагдана. Худалдаа наймаанай тус эмхиин hайн ажалые нимэ баримтанууд гэршэлнэ. Тус коллектив байгша оной 1-дэхи кварталай дүнгөөр нэгэдэхи, III кварталай дүнгөөр гурбадахи hуури эзэлжэ, Буркоопсоюзай правлениин, профсоюзайнгаа обкомой Хүндэлэлэй грамота гурбадахи мүнгэн шантайгаар абаhан байна. Коллективэй гэшүүн бүхэн даажа байhан ажалдаа харюусалгатайгаар хандахаhаа гадна, худалдан абагшадан захилнуудые, дурадхалнуудые дүүргэхэ талаар горитой хүдэлмэри ябуулдаг болонхой.

Советскэ райпогой хүдэлмэрилэгшэд байгша оной 10 hарын түсэб 103 процент дүүргээ гэхэ гү, али түсэбhөө гадуур хүдөөгэй ажалшадта 202 мянган түхэригэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйл худалдаhан байна. Тус эмхи олзо оруулха арба hарынгаа түсэб 132,9 процент дүүргэhэн юм.

Ивалга посёлогой магазинай хүдэлмэрилэгшэд түсэб, даабариин амжалтатайгаар дүүргэлтэдэ хубитаа горитойгоор оруулна гэжэ эндэ онсо тэмдэглэлтэй. Коллективүүдэй дунда дэлгэрhэн со-

АЖАЛШАДАЙ БЭШЭГҮҮДhЭЭ

МАЛШАДАЙ ЗАХЯА ДҮҮРГЭХЭЭР...

Ажалшадай ажаhуудалай эрилтэ хангадаг аймагай комбинадай хүдэлмэрилэгшэд нэмтын адууhа малай үбэлжэлгэдэ ажаллажа байгаа малшадай эрилтэнүүдые, тэдэнэй захилнуудые гүйсэд хангаха хэрэгтэ анхаралаа ехээр табидаг болонхой «Холын үбэлжөөндэ байhан малшадай эрилтэнүүдтэ онсо анхарал» гэhэн уряа доро манай коллективэй гэшүүн бүхэн ажаллана.

Аймагай бүхы ажахынуудай малшадай эрилтэ хангаха тусхай график зохёогдожо, аймгүйсэдкомоор баталагданхай. Мебель хэхэ, хубсаhа оюулха захил абагшадтай хамта радио-телемастер, парикмахер ябалсана.

Хубсаhа эсхэгшэ Е. Н. Бодиева, бэрхэ оёдолшод Д. Д. Санданова, Н. А. Монтова, Х. Ц. Ринчинова, Е. Б. Алексеева гэгшэдэй захилшадай бэедэ саб гэмэ тааруугаар оёhон хубсаhа хүнарые аймагай малшад hайшаан үмдэдэг. Манай комбинадай бүлэг хүдэлмэрилэгшэд Чисаанын совхозой малшадай захилнуудые дүүргэhэнэйнгөө удаа Хэжэнгын, «Первомайский» совхозуудай холын фермэ, отаринуудай малшадта ошонхой.

В. ЗАНДАНОВ,
ажалшадай ажаhуудалай эрилтэ хангадаг аймагай комбинадай инженер.
Хэжэнгэ.

АЙЛ БҮХЭН ХҮЛЕЭДЭГ ЛЭ

Мария Георгиевна Седунова хэлхээ холбооной Зырянска отделенидэ почтальоноор хүдэлхэ зуураа, захил абалгын үедэ жэлhээ жэлдэ эрхимлэнэ. Байгша ондоошье энэ нүхэр ерэхэ жэлэй газетэ, журналнуудта захил абалга сентябриин 1-hээ эмхитэй hайнаар эхилжэ, урагшатайгаар дүүргээ бэлэй.

Нүхэр Седуновагай оролдолгоор Зырянск тосхоной ажалшад урдынхиhаа эмхитэйгээр захил хэбэ. 1977 ондо тус тосхоной айл бүхэн газетэ, журналнуудые абахань.

Тосхондо ажаhуугшад, механизатор В. Ф. Михайлов, Зырянска совхозой ахамад агроном А. А. Бушков, багшанар Г. М. Знасков, Л. Л. Дектярева В. П. Ситников болон бусад хэблэл олоор захиhан байна. Мүн нютагай залуушуул, hургуулиин hурагшад энэ хэрэгтэ олоор хабаадуулагдаа.

hүүлэй хэдэн жэлэй туршада захил абалгын хүдэлмэри эмхитэй hайнаар, саг болзор соонь үнгэргэhэнэйнгээ түлөө Мария Георгиевна Союзпечатиин аймагай агентствын шанда hаяхан хүртэбэ.

Газетэ, журналнуудые дүүрэтэр хэhэн хүндэ сүүмхэ үргэлhэн нүхэр Седуновагай ябахада, эндэхи зон дуратайгаар угтажа, гэртээ уридаг. Тосхоной айл бүхэндэ намайе хүлеэжэ байна гэжэ Мария Георгиевна hайн ойлгодог. Тиимэhээ газетэ, журнал, бэшэгүүдээ саг соонь эзэдтэнь хүргэхые оролдодог. Иигэжэл ажал хэрэгтээ харюусалга ехэтэйгээр хандадаг энэ нүхэр нютаг нугадаа хүндэтэй ха юм.

П. ХАЛТАНОВ.
Прибайкалиин аймаг.

Хилын саанаhаа — телефон, телеграф, радио

НОЙ

СЪЕЗДЫН УРДА ЭЭХЭНЭ

ТАСС

э үдэрнүүдтэ Вьетнахото городуудай, hуурин онуудай үйлсэнүүд, рнүүд гоё hайханаар шээгдэнхэй. Вьетнамай лшадай партиин IV здые амаршалhан улаан уд, уряа лозунгнууд хаа гүй харагдана. Политиэ ехэ үйлэ хэрэгые орор арад зон хүлеэжэ байна.

етнамайхид съездын тээхи үдэрнүүдтэ габйгаар ажаллан, үйлэди шэнэ амжалтануудые на. Жэлэйнгээ түсэбтэ ринуудые дүүргэhэн туа съездэдэ элидхэхэ эрхүртэхын түлөө мүрысөөн түгэсхэхы шатадаа орожо байна.

Олон хүдэлмэришэд, бүхэли предприятинууд, провинцинууд жэлэйнгээ түсэб дүүргээд байнхай. Олон тоото барилганууд, тэрэ тоодо «Нэгэдэл» гэжэ түмэр зам баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Энэнь хадаа 1730 километр утатай харгы болоно. Энэнь оронние нэгэдүүлгын hүлдэ, олон зуугаад мянган барилгашадай баатаршалгата ажал хэрэгэй үрэ дүн, партиин съездэдэ бэлэг болоно.

Хойто провинцинуудай хамжаанай таряашадай намартаа ургасаяа дары түргөөр хуряаhанайнгаа hүүлээр үбэлэй-хабарай үедэ таряалан дээрэхи хэгдэхэ хүдэлмэридэ бэлдэжэ байна.

ДОН

овет-нглиин рилсаан

ТАСС

Оршон тойронхи байгаае хамгаалха талаар совет, эрдэмтэдэй амжалй харилсаа холбоон хоёр ной арадуудай ашаа туhа харюусана, газар дэлхэйн алиин баялигуудые г үрэ ехэтэйгээр, гамтай hаар ашаглаха гэhэн хүн тэнэй гол шухала асуу- нэгые шиидхэлэ горитой хубита болохо на. Оршон тойронхи байиие хамгаалха талаар СССР-эй ба Англиин хоорондохи харилсаанай хамтын комитедэй эндэ боложо дүүрэhэн гурбадахи сессидэ хабаадагшад үгэ хэлэхэдээ, энээн тухай тэмдэглэhэн байха юм.

Уhа, агаар ба газарые бузарлахагүй тухай адаглан хинажа, мэдээсэлнүүдые абалсажа байха гэшэ хоёр ороной эрдэмтэдэй хамтын ажал ябуулгын гол темэнүүдэй нэгэниинь болоно. Хамтын комитедэй сесси дээрэ, мүн урда тээхэнэнь болоhон совет-англиин научна симпозиум дээрэ энэ асуудалаар үргэн ехэ хөөрэлдөөн болоhон байгаа.

НИКОЗИ

АЛДАРТА 50 ЖЭЛЭЙ ОЙ

ТАСС

Кипрэй Ажалша арадай түрүү үзэлтэй парти (АКЭЛ) Кипрэй Коммунис партиин hайн hайхан хэрэгүүдые, ёho заншалнуудые үргэлжэлүүлжэ байна гээд АКЭЛ-эй Генеральна секретарь Э. Папаиоанну партиин 50 жэлэй ойе hайндэрлэлгэтэй дашарамдуулан үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ.

Октябриин революциин нүлөөн доро, манай хүдэлмэришэнэй hая эхилжэ байhан хүдэлөөндэ Ленинэй суртал hургаалнуудай дары түргөөр тараhанай ашаар аралай хэдэн бүлэгүүд, эмхинүүд 1926 ондо нэгэдэжэ, парти байгуулаа hэн гээд Э. Папаиоанну ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ. 50 жэлэйнгээ түүхын бүхы шатануудта АКЭЛ Кипрэй ажалша арадай аша туhада үнэн сэхээр алба хэhэн, ажабайдалайнгаа эрхэнүүдэй ба национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые нэгэдүүлhэн, эмхидхэhэн байгаа.

Ленинэй алдарта партитай — КПСС-тэй АКЭЛ үзэл сурталай ба түүхэтэ бага харилсаа холбоотой юм. Колониализм ба империализмда эсэргүү, бэеэ дааhан байдалтай Кипрэй Республикые байгуулхын түлөө хүшэр хүндэ, олон удаан жэлнүүдтэ хэhэн тэмсэлдээ манай парти, ороной үргэн олониитэ КПСС-эй, хүсэн түгэлдэр Совет гүрэнэй зүгhөө хододоо туhаламжа, дэмжэлгэ абадаг байгаа.

ЛИССАБОН

Португалидахи hунгуулиин кампани

ТАСС

Нютагай засагай зургаануудые hунгаха hунгалтада Португалиин бүхы провинцинуудаар үргэн ехэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Бүхы орон дотор олоной хабаадалгатай митингнүүд, суглаанууд үнгэргэгдэжэ, hунгалтада хабаадаха 11 политическэ парти ба эмхи программаяа ойлгуулна, кандидадуудтай уулзалгануудые эмхидхэнэ.

Португалиин Коммунис партиин, Португалиин демократическа хүдэлөөнэй, социалис арадай фронтын, партиинабэшэ демократуудай ба фашизмда эсэргүүсэгшэдэй бүридэлдэнь ородог арадай нэгэдэлэй түлөө hунгуулиин фронт hунгалтада эдэбхитэйгээр бэлдэжэ байна. Фронтын эмхидхэhэн олон тоото митингнүүд дээрэ хархис хүсэнүүдэй харата ябуулгануудта эсэргүүгээр ороной демократическа, фашизмда эсэргүү, патриотическа бүхы хүсэнүүдые нэгэдүүлхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдэнэ.

Португалиин Коммунис партиин Генеральна секретарь Алваро Куньял hунгалтын урда тээхи суглаануудай нэгэн дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Португалиин демократууд, фашизмда эсэргүүсэгшэд зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүдтэи үгэеэ ойлголсохые, ажал ябуулгаяа нэгэдүүлхые дурадхажа байhан коммунистнуудые дэмжэнэ гэбэ.

ВАШИНГТОН

Дж. КАРТЕР УУЛЗАЛГАНУУДЫЕ ХЭНЭ

ТАСС

США-гай мүнөөнэй президент Дж. Фордын захиргаанай засагые шэнээр hунгагдаhан президент Дж. Картерта дамжуулан үгэлгэдэ бэлдэлгэ үргэлжэлhөөр.

Ерээдүйн правительствын хүтэлбэрилхы тушаалнуудай кандидадуудтай Атлантада хэдэн дахин уулзалга хэhэнэйнгээ hүүлээр Дж. Картер Вашингтон ерэбэ. Нийслэл хотодо тэрэ штадуудай губернаторнуудтай, сенаторнуудтай, эзэд-баяшуулай түлөөлэгшэдтэй ба сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаха байна. Гэбэшье Дж. Картер э тэ байха сагайнгаа эхэнхи хубиие гүрэнэй засаг тушаан абалгада бэлэдхэлэй талаар өөрынгөө аппарадай хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзалгада зорюулха хүсэлэнтэй. Нютагай политическэ түлөөлэгшэдэй зааhанай ёhoop, Картерай туhалагшанар зарим бэрхэшээлнүүдтэй тохёолдонхой.

Нэн түрүүн оронойнь экономическа байдалай саашадаа улам муудажа байhанhаа, ажалгүй хүнүүдэй бүри олошорhон ба валютын үнэ сэнгэй уналгаhаа дэ бэрхэшээлнүүд тохёолдоhон байна. Булад хайлуулдаг концернэнүүдэй өөhэдынгөө продукциин үнэ сэнгые дээшэлүүлхэ гэhэн шиидхэбэри абалга энэ талаар баhа нэгэ горитой бэрхэшээл ушаруулба.

Оронойнь экономическа байдалые hайжаруулха гүшаа асуудалаар Дж. Картерай дүтын хүнүүдэй дунда горитойхон арсалдаан гаранхай. Демократическа партиин хэдэн бүлэг хүнүүд экономическа байдалай доройтолгые заhаха, ажалгүй хүнүүдые үсөөрүүлхэ талаар хэмжээнүүдэй үргэн программа түргөөр зохёохо эрилтэ табина. Теэд эдэ хэмжээнүүдые бэелүүлгэдэ гүрэнэй зүгhөө ехэ мүнгэ зөөри гаргашалха хэрэгтэй. Энэ дурадхалнуудые бэелүүлгэдэ эзэд-баяшуул дурагүйлхэнэ.

ЖЕНЕВЭ

РАСИСТНУУДАЙ МАНЕВР

ТАСС

Расистнуудай толгойлогшо Смит Баруун гүрэнүүдэйнгээ үмөөрэгшэдэй дэмжэлгээр Родезиин талаар конституционно конференци дээрэ Зимбабвиин арадай бодото түлөөлэгшэдтэ гүрэнэй засаг дамжуулан үгэхэ тухай асуудалые тодорхойгоор зүбшэн хэлсэлгэhээ хулжан зайсахые оролдоно. Родезидэхи байдалые «гуримшуулха» американ-англи түсэбые африканцуудай түлөөлэгшэдэй зүгhөө hайшаахэ ябадал гүйлэжа шадангүй, мэхэ гохын маневр хэжэ захалаа. Англиин түлөөлэгшэ Ричард гэгшэтэй уулзаhанайнгаа hүүлээр тэрэ американ-англи түсэбтэ «зарим тэды заhабари оруулагдаха гэhэн ойлгогдосогүй таамаг багсаам- ... хэлэhэн байна.

Гэхэтэй хамта, Африкын түлөөлэгшэдэй эрид шууд буруушаажа байhан түсэбэй гол асуудалые зүбшэн хараха хүсэлгүй байhан тухайгаа Родезиин «премьер-министр» дахин мэдүүлбэ. Тэрэ гол асуудал тушаань тодорхойлон хэлэбэл, арми болон аюулгүйн хүсэнүүдые хинан шалгаха эрхэ саг зуурын правительствын сагаан шарайтанай мэдэлдэ үлөөхэ асуудал болоно.

Иигэжэ Смит конференцидэ хабаадагшадые гол шухала бэшэ, юрын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгээр hамааруулаад, өөрынгөө хараа бодол абхуулхэ, хэрбээ бүтээгүй hаань, энэ хэлсээе хойшо татаха гэhэн hэдэлгэ гаргана.

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Ливанай шэнэ правительство эмхидхэхэ тухай асуудалаар Ливанай президент И. Саркис зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдые үргэлжэлүүлжэ байhаар. Парламентын түрүүлэгшэ К. Аль-Асаадтай, мүн политическэ бусад ажал ябуулагшадтай декабриин 7 до уулзажа, хөөрэлдэhэн байгаа. Министрнүүдэй шэнэ кабинедэй бүридэл hаяар соносхогдохо юм гээд хүлеэгдэнэ.

Ниислэл хотодохи, Ливанай районуудтахи байдал хэмдээ орожо байна. Гражданай дайнай үедэ hандаргагдаhан предприятинууд, магазинууд, байрын гэрнүүд, hургуулинууд hэргээгдэжэ байнхай. Гүрэнэй олохон эмхи зургаанууд хүдэлмэреэ hэргээгээ. Бейрудэй далайн порт пассажирска ба ашаанай түрүүшын суднануудые декабриин 15-hаа угтан абажа эхилхэ юм гээд соносхогдоо.

Байдалай гуримшуулагдажа байгаашье hаань, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй, түлишын шухала хэрэгтэй эд бараанай үнэ сэн үшөөл ехэ байhаар.

ООП-ой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Ясир Арафадай түрүүлэлгэ доро Палестинын хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн эндэ болобо. Палестинын бүхы эмхинүүдэй, тэрэ тоодо «Ас-Саикын» түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадаа Тодорхойлон хэлэхэдэ, Ливандахи байдал, орон доторойн хэдэ хэдэн асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэhэн байна.

БЕЙРУТ

Президентын шиидхэбэри

ТАСС

Республикын шэнэ правительство эмхидхэхыень Ливанай Республикын президент И. Саркис промышленность болон туризмые хүгжөөхэ национальна банкын правлениин түрүүлэгшэ Салим Хосто даалгаба.

Орон дотор эб найрамдал тогтоолгодо, аюулгүй байдал хангалгада президент ба правительствые дэмжэхэ уряагаар С. Хос ливан арадта, парламентын депутадуудта, политическэ партинуудта хандаа. Намда президентын даалгаhан уялгануудые дары дүүргэжэ эхилхэмни гээд С. Хос мэдүүлбэ.

Салис Хос — мусульманин-сунит. Тэрэ экономикын талаар мэргэжэлтэ, экономическа эрдэмэй доктор юм. Урдандаа тэрэ Ливанай политическэ ажабайдалда хабаадаагүй. Бейрудэй хэблэлэй hанамжаар, дайнда hандаргагдаhан Ливанай экономикые hэргээхэ гээшэ шэнэ правительствын гол зорилго болоно

Хэжэнгын аймагай ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха комбинадай оёдолой цехтэ дүршэл мэргэжэлээрээ суурхаһан ажалша бэрхэ оёдолшод хүдэлдэг. Эндэ захигдаһан хубсаһан хүнэй бэедэ тааруу, дура татамаар байдаг. Жэшээнь, коммунист Евдокия Нагаслаевна Бодиева тус комбинадта олон жэлдэ ажаллаха зуураа ямаршье моодын хубсаһа захил хэгшэдэй һанаһан соо һайнаар эсхэдэг гэжэ үнинэй суурхана. Тэрэ эрхим ажалайнгаа түлөө Ленинэй 100 жэлэй ойн болон «Ажалай ветеран» гэһэн медальнуудаар, «Социалис мүрысөөндэ эрхимлэгшэ» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. Н. Бодиева өөрынгөө һурагша Рита Патееватай байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХҮНДЭТЭ ЭРХЭДЭ ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

Агууехэ Октябриин революциин 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан социалис мүрысөөн манай республика соо үргэнөөр дэлгэржэ байна. Энэ ойтой дашарамдуулан, КПСС-эй ЦК-да, ВЛКСМ-эй зүгһөө барюулагдаха рапорт доро гараа табиха эрхэдэ хүртэхын түлөө Буряадаймнай комсомолшууд болон залуушуул мүнөө тэмсэжэ байна.

Гадна ажалдаа эрхим амжалтануудые туйлаһан, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан эрхимэй эрхим хүбүүд, басагад Кремль соо, түүхэтэ «Аврорын» дэргэдэ фото-зурагаа абхуулхын түлөө баһа мүрысэнэ. Түрүү механизаторнууд, малшад, барилгашад, хүдэлмэришэд, ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын, ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, совет интеллигенциин түлөөлэгшэд хамтадаа 38 хүн иимэ хүндэтэ эрхэдэ хүртэхэ байна. 1977 оной январьһаа август болотор тэдэнэр Москва, Ленинград ошожо, Кремль соо, түүхэтэ «Аврорын» дэргэдэ фото-зурагаа абхуулжа ерэхэ юм.

Тиихэдээ Агууехэ Октябриин социалис революцитай холбоотой түүхэтэ газарнуудаар аяншалха, революцида хабаадалсаһан алдарта хүнүүдтэй уулзаха.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

ШЭНЭ АНСАМБЛЬ

Түнхэнэй аймагта дуу болон хатарай ансамбль байгша оной октябрь һарада байгуулагдаһан юм. Тус ансамбль дууша, хатарша 25 хүбүүд, басагадһаа бүридэһэн байгаа. Эдэнэр һаяхан түрүүшынгээ концерт аймагайнгаа түб — Хэрэн тосхоной ажалшадай урда табиба.

Концертынь программада оруулагдаһан СССР-эй арадуудай хатар наадан тэндэ суглрагшадай һайшаал магтаалда хүртөө. Жэшээнь, ансамблиин хүтэлбэрилэгшэ Ирина Батаевна Потеевагай уян нугархайгаар гүйсэдхэһэн «Түнхэнэй вальс» гэһэн хатар угаа халуунаар угтагдаа.

Ансамблиин дуушад Сергей Нагаслаев, Дарима Бунаева гэгшэдэй ирагуу гоёор хангюурдаһан дуунууд угаа ехээр һайшаагдаба.

Мүнөө тус ансамблиин коллектив аймаг соогуураа ябажа, ажалшадай урда концерт харуулжа эхилэнхэй.

Л. ТАПХАЕВ.

Семашкын нэрэмжэтэ республиканска больницын хирургическа отделенидэ медицинскэ арбан сестра хүдэлдэг. Гэдэнэй дунда процедурна сестра Светлана Сандаковна Батуева коллектив соогоо хүндэтэй, нэрэтэй болоһоор үнинэй. Тэрэ социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, бэшэнэйнгээ дунда онсо шалгарна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: процедурна сестра Светлана Батуева.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЯРУУНЫН ЗАГАҺАШАД ОЛЗОТОЙ

Яруунын загаһа олзоборилгын завод Агууехэ Октябриин социалис революциин 60 жэлэй ойн хүндэлэлдэ ажалай вахтада жаган үндэр дүн туйлана. Тус коллектив ноябрь һарада жэлэйнгээ түсэб дүүргээд, эдэ үдэрнүүдтэ даабариһаа гадуур загаһа барижа байнхай.

Завод байгша ондо 5 мянган центнер загаһа бариха түсэбтэй. Мүнөө 7 мянга гаран центнер алгана, хөөлэнтин, сурхай гэхэ мэтые бэлэдхэлэй пунктда тушаанхай. Мүнөө Яруунын нуурнуудай мүльһөөр хушагдаһанһаа хойшо загаһашадай 5 бригада үдэр бүри олзоборилгодо гарана. Ехэ ба Бага Яруунын нуурнууд дээрэ хоорботой тэргэ, мүльһэ үрэмдэхэ түхеэрэлгэ шэрэһэн «Беларусь» тракторнуудые, мүльһэн доропоо губшуур туха сүлөөгүй татажа байһан загаһашад харагдана.

Загаһашадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ юһэдэхи табан жэлэй ударник байһан Н. К. Орлов урдынхидаал эрхимлэжэ ябана. Энэ бригада 11 һарын туршада 1.900 центнер загаһа гүрэндөө тушаажа, хоёр жэлэй түсэб дүүргэбэ. Тиигэжэ арбадахи табан жэлэй түсэбые дүрбэн жэлдэ дүүргэхэ гэһэн үүсхэл аймаг соогоо гаргаһан Н. К. Орловой бригада хэлэһэн үгөө нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ байнхай. Тэрэшэлэн В. С. Коваленко, П. А. Григорьев, Н. И. Филонов гэгшэдэй бригаданууд тус тустаа 790 центнер загаһа олзоборилхо 11 һарынгаа түсэбүүдые 188—190 процент дүүргээд ябана.

Мүнөө загаһашадай бригаданууд үдэр бүхэн хэдэн арбаад центнер продукци заводойнгоо складта асаржа тушаана. Нигэжэ Яруунын загаһанай завод жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 2.500 центнер продукци гүрэндөө тушааха арга боломжотой болонхой. Жэлэй түрүүшын хахадта социалис мүрысөөндэ эрхимлэжэ, «Байкалрыбтрестын» болон республикын Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын Улаан тугта хүртэһэн тус коллектив хоёрдохи хахад жэлые үшөө ехэ амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэнэ.

Д ДУГАРОВ, манай корр.

ХЭД КУБОГТА ХҮРТӨӨБ?

Баскетболоор облпрофсоведэй кубогта хүртэхын түлөө эхилһэн мүрысөөнэй хоёрдохи үдэр багшанарай профсоюзай горкомой команда локомотив-вагон заһабарилгын заводой спортсменүүдтэй наадаба. Нааданай түрүүшын хахадай дүүрэхэдэ багшанар 36:27 тоотойгоор шүүжэ ябаба. Командын гэшүүд Сергей Виноградов, Сергей Афанасьев гэгшэд шадамар бэрхээр наадажа, командадаа 14—11 очко асарһан байгаа.

Нааданай хоердохи хахадта заводой спортсменүүд уулзалгаяа эмхи гуримтай болгоходоо, нааданайнгаа тоо 52:52 болгожо шадаба. Уулзалгын дүүрэтэр гурбахан минутын үлөөд байхада заводой спортсменүүд алдуу гаргажа, багшанарай добтологшо Александр Соловьёвто хэдэн удаа бүмбэгээ буляалгажа, нааданайнгаа тоо 62:56 болгоходоо, шүүгдэшэхэ баатай болоо.

Эхэнэрнүүдэй дунда үнгэргэгдэһэн наадандa нарин сэмбын болон мяха-консервын комбинадуудай спортсменүүд тудалдаа. Эндэ сэмбэ нэхэгшэд шуран солбон байһаараа шалгаржа, үетэнөө 69:19 тоотойгоор шүүһэн байна.

Эдэнэрэй дунда авиационно, «Теплоприбор» заводуудай эрэшүүлэй командануудай дунда болоһон мүрысөөндэ авиационно заводой команда 55:39 тоотойгоор илаба.

Түгэсхэлэй нааданай үдэр «Теплоприбор», ЛВРЗ-гэй эрэшүүлэй команданууд туладдаба. Эндэ абаһаар «Теплоприбор» заводой команда 29:21 очкотойгоор шүүжэ эхилһэн аад, нааданай хоёрдохи хахадай дүүрэхэ багтаа уулзалгынь тоо 51:51 болобо. ЛВРЗ-гэй командын түлөөлэгшэ Трифонов хэдэхэн секундын туршада хоёр бүмбэгэ оруулжашье, командань шүүжэ гарахадаа, гурбадахи һуури эзэлээ. Харин авиазаводой болон багшанарай дунда болоһон наадандa, заводой команда эдэнэрээ 83:36 тоотойгоор шүүжэ гарахадаа, облпрофсоведэй дамжуулгын кубогта хүртэ[...]. Тиин эдэнэр ерэхэ жэл[...] январиин 7—9-нэй үд[...] ВЦСПС-эй кубогта хүр[...]хын түлөө Шэтэ хотодо [...] гэргэгдэхэ зонын мүрысөө[н]дэ хабаадалсаха болобо.

Эхэнэрнүүдэй дундаһ[аа] нарин сэмбын комбинадай [ко]манда шалгаржа, дамжуул[ган]гын кубогта хүртөө. Эдэ[нэр] ерэхэ жэлэй мартын 11—1[3]да Хабаровск хотодо үнг[эр]гэгдэхэ зонын наадандa х[а]баадаха болонхой.

Н. ИВАНОВ, мүрысөөнэй ахамад секретарь.

Сүүд дээрэһээ

ЖЭЖЭ ХЭРЭГ БЭШЭЛ

Тээ мэндэ би, Борис М. гэгшын эхэтэй уулзажа хөөрэлдэхэдөө, нэгэ иимэ эзэбүүрхэмэ мэдээсэл дуулаба гээшэб. Юуб гэхэдэ, тэрэ арадай сүүдэй шиидхэбэриин еһоор гурбан жэлээр эрхэеэ хаһагдаһан байба.

— Хорин түхэригэй яндан малгайн түлөө хүбүүндэмни гурбан жэл үгөөл даа. Юун болоно байна гээшэб, — гэжэ байгаад тэрэ эхэнь олон табые шалиба.

Шалгажа үзэн гэһээ, тэрэ хүйхэр хүбүүниинь хүнэй малгай буляаһанайнгаа түлөө хэһээлтэдэ ороһон байгаа. Һүүлэй үедэ эхэ эсэгэдээ эрхэлжэ, дуратайгаа абажа һураһан зарим айлай хүбүүд лэ үйлсэ, гудамжада ябахадаа, хэтэрмэ муухай ааша гаргана. Тиигэжэ ябаһаар хуулиин зэмэдэ ороно гээшэ. Жэшээнь, Улаан-Үдын Октябрьска районой 15-дахи ГПТУ шадар гурбан үхибүүдэй хубсаһа хунар буляажа байһаар Чирков А. В., Купейкин Б. Н., Сафронов А. Ф. гэгшэд милициин хүдэлмэрилэгшэдтэ баригдаһан юм. Түрүүшынь хоёр хаанашье һурадаггүй, хүдэлдэгшьегүй байба. Энээнэй удаа, хэдэн хоногой үнгэрөөд байхада Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ үйлсэдэ Базарон М. Ш. гэдэг нэгэ эрхэтэнэй дэгэлыень буляажа байһаар баһал балшыса баригдаһан. Тэрэ урдань сүүдлүүлһэн, хаанашье ажал хэдэггүй байгаа.

Улаан-Үдэ хотын милициин хүдэлмэрилэгшэд һүни, үдэрые илгангүй ниитын журам наринаар сахина, хулиган ааша гаргагшадые хуулиин харюусалгада хабаадуулна.

Дээрэ дурсагдаһан хүдхэшүүл сүүдэй урда зогсожо, хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаха ёһоороо хабаадуулагдаба.

Ю. МЕЩЕРЯКОВ. БурАССР-эй МВД-гэй мүрдэлгын таһагай ахалагша инспектор.

АТЛАНТИКЫН ДУЛААН УЛАРИЛ

Декабриин найманай һүни Улаан-Үдэ шадар 15 сантиметр зузаан саһан оробо. Эндэ гурбан сүүдхын туршада ороһон саһан 14 сантиметрэй тэмдэгтэ хүрэбэ. Энээнние урда жэлнүүдэйхидэй сасуулжа үзэхэдэ, декабрь һарада ородог саһанһаа хоёр дахин үлүү болоно.

Республикын бусад аймаг, нютагуудта бага зэргээр саһан оробо. Жэшээнь, Баргажанай аймагай Нестерово тосхондо 8 миллиметр саһан ороһон байна. Тиихэдэ Нижне-Ангарск, Баргажанда — 5. Кабанскда — 4. Мухар-Шэбэр, Нарһата—3, бусад аймагуудта 1—2 миллиметр тухайтай саһан оробо.

Манай республикын зарим аймагуудта гэнтэ ороһон энэ саһан Атлантиин океанһаа нэбтэрэн орожо ерээ. Энэ саһан гансашье манай республика руу нэбтэрэн ерээ бэшэ, мүн Балтикаһаа эхилээд, Яхадай Автономито Республика хүрэһэн байна. Элбэг саһатай аад, дулаан үдэрнүүд үзэгдөө. Иимэ дулаан үдэрнүүдэй үзэгдэхэдэ, Европо шадар бүри дулааржа, хура бороо элбэгтэй байба. Харин манай Сибирь, Забайкалье шадар дулааржа эхилхэдээ, Улаан-Үдэдэ саһа ехэтэй байба.

Эдэ үдэрнүүдтэ баруун зүгһөө хүйтэн агаар ерэжэ ябана. Һаяын үдэрнүүдтэ хүйтэн уларил манай республика шадар хүрэжэ ерэхэнь. Хүйтэн уларилай ерэхэдэ, республика доторнай дахинаа хүйтэржэ эхилхэнь. Тиин республикын хойто болон баруун аймагуудта һүниндөө 22—27, бусад аймагуудта 17—22 градус хүйтэн болохоор хараалагдана.

Декабрь һарын түрүүшын арбан хоногто республика дотор элбэгээр ороһон саһан шухаг үзэгдэл болоно. Иимэ ушар 5—10 жэлэй туршада нэгэ дахин үзэгдэдэг. Тусхайлбал, Улаан-Үдэ шадар 1969 ондо саһан ехээр ороһон юм. Мүн 1974 оной декабрь һарада саһан ехээр ороһон байгаа. Тиихэдэ 1960 онһоо 1965 он болотор декабрь һарада саһан ехээр ороо һэн.

Н. АФОНИНА, Улаан-Үдын гидрометобсерваторнин директор.

Саһан дуулгаяа хүмэдхэдөө хүрэтэр буултаад,
Сайбар мориёо ойн соорхойдо орхёод,
Харзын уһанай буурал ууралаар амилан,
Хатан дангина үбэл сэнгэжэ байна.

Бордоһо намнан, тала дүүрэн харайлгаад,
Боори газарай ташалан дамжан хурылаад,
Боролжын оёороор хүнгэрэг саһа тогтоон,
Боржон сагаан үбэл баясажа байна.

П. ЯХНОВЕЦКИИН фотоэтюд

ПРАВДА БУРЯТ[ИИ]

Нэгэдэхи хууда[һанда] «Малай үбэлжэлгэ — [...]ла асуудал» — [...] совхозуудай, хүдөөгэй [...]рилгын организаци[...] партийна организацину[...] секретарьнарай зүблөө[...] материалнууд. (Эхи[...] Үргэлжэлэлынь хоёр[...] хуудаһанда). «Түрэл [...] заартаа дурлаха ба мэ[...] түрүү бэшэг. «Респуб[...] ажалай үдэр» — суглу[...]ри.

Хоёрдохи хуудаһ[анда] «Поезднуудта «ногоон [...]гы» — М. Станевичэй [...] Милюковой статья. «[...] орон доторнай» — су[...]бари.

Гурбадахи хуудаһ[анда] «Үнэн нүхэр» — Т. Пр[...]линскаягай статья. «Мо[...] ошохо командировка» — [...] Митиповэй рассказ. «[...]хэйн хотонууд» — фо[...] дээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хууда[һанда] «Шэнэ һонин, үйлэ хэр[...] болоһон ушарнууд» — [...]луулбари. «Мүрысэдэг [...] шэнэрэй һонин» — су[...]бари. «Байгаалитай ха[...] — фотовыставкэпээ [...]таж. Соносхолнууд.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Декабриин 12-һоо 19 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.40 — Үхибүүдтэ «Шинии нүхэр хүгжэм». 11.15 — «Светофор» гэжэ үхибүүдтэ зорюулагдаһан телевизионно викторина. 11.40 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд. 12.00 — «Арадай уран бэлиг» гэжэ фестиваль. Ахын аймаг.

«Орбита». 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — 21.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Образцы танца». Фильм-концерт. 14.30 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 15.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 16.00 — «Уласхоорондын һонин». 16.30 — 21.30 — «Госпожа Бовари» — телевизионно уран һайханай фильм. (Франци, 2-дохи сери). 17.50 Забһарлалга. 18.00 — 24.00 «Время». 18.30 — 23.00 — 00.30 — «Нувель де Моску» гэжэ газетын шанда хүртэхын түлөө фигурна халтиралгаар уласхоорондын мүрысөөн. Спортивна хатар. 20.00 — «Хүдөөгэй час». 21.15 — «Нон». Телевизионно баримтата фильм. 22.50 Забһарлалга. 23.30 — Дин Рид дуулаха.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 13.00 — «Большая земля» — уран һайханай фильм.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.10 — «Медео» — баримтата фильм. 11.20 — «Хүхюун стартнууд». 12.05 — «Манай сэсэрлиг». 12.35 — Үхибүүдтэ — фильм «Сэрэгэй нюуса». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Социалис оронуудай хани барисаан». Вьетнамай Социалис Республика. 14.40 — П. Чайковский. Сюитэ № 4. 15.50 — Фигурна халтиралгаар «Нувель де Моску» газетын шанда хүртэхын түлөө уласхоорондын мүрысөөн. Харуулгын халтиралга. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — П. Чайковский. Сюитэ № 4. 18.55 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».**

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 20.00 — Хүгжэмтэ уулзалганууд». 20.40 — «Танда, автомото - дуратайшуулдаа». Конкурс. 5-дахи дамжуулга.

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин 21.15 — Забһарлалга. 21.25 — «Манай хизаар». «Гурбадахи семестр» — баримтата фильмүүд. 22.00 — Фигурна халтиралга. 24.00 — «Время».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.15 — «Дэлхэйн политическэ картын дэргэдэ».

«Орбита». 19.40 — «Уран шүлэгэй үдэшэ». Константин Симонов дамжуулга хүтэлнэ.

ВТОРНИК, 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» 11.10 — «Г. Марковай уран зохёол». 11.15 — «Хүгжэмтэ абонемент» 12.35 — «Совет хуулиин үндэһэ һуури». 13.05 — «Манай үхибүүд». Кинопрограмма. 13.30 — «Эхэ орон тухай шүлэгүүд». 14.00 — Шэнэ һонин. 19.10 — «Дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг». 14.40 — «Билибинскэ атомна» — телеочерк. 15.10 — С. Прокопьев «Принц ба Золушка» — фильм-балет. 15.35 — Вьетнамай ажалшадай партиин IV съездын нээлгэдэ. «Мүнөө сагай Вьетнам» — баримтата фильм. 16.00 — «Үнэн зүрхэнһөө». Днепропетровскдохи Г. Петровскын нэрэмжэтэ металлургическа заводой коллективтай уулзалга. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — «Дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг» 19.00 — «Билибинскэ атомна» — телеочерк.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.50 Телевизионно һонин 20.20 — «Агитбригада-76».

«Орбита» 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга. 21.25 — «Мүнөө сагай Вьетнам» — баримтата фильм. 21.50 — Чайковскиин романснуудые СССР-эй арадай артист И. Лисициан дуулана. 22.10 — «Үнэн зүрхэнһөө». 24.00 — «Время».

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ 18.30 — «Шинии һуралсалай номһоо гадуур». 19.10 — Түрэлхидтэ зорюулагдаһан хөөрэлдөөн.

«Орбита». 19.30 — «Океан» — кинофильм.

СРЕДА, 15

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.20 — «Волховстройн гэрэл» — баримтата фильм. 11.30 — «Горнистнар, дохёогоо үгыт!». 12.15 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 12.45 — Үхибүүдтэ — фильм. «Тигры на льду». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Баатаршалга» — телевизионно суглуулбари. 14.55 — Уласхоорондын конкурсын лауреат А. Скляров наадана (баян). 15.10 «Бизнесэй ажабайдал». 2-дохи дамжуулга — «Энэ үеын сошордомо ушарал». 15.40 — «Небесные ласточки» — уран һайханай фильмын 1, 2-дохи сери. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — Хүндэ атлетикээр СССР-эй кубок ба чемпионат. 19.00 — «Медео» — баримтата фильм. 19.10 — «Бизнесэй ажабайдал». 2-дохи дамжуулга — «Энэ үеын сошордомо ушарал».

Улаан-Үдэ. 19.40 — «Факел» — залуушуулай программа. 20.25 — Телевизионно һонин. 20.55 — «Багшада — экран». 21.20 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита». 21.25 — «Ололшы өөрынгөө дуу» — концерт. 21.50 — «Небесные ласточки» (1, 2-дохи сери). 24.00 «Время»

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.15 — Табан жэлэй түсэб тухай хөөрэлдөөн. 19.15 — «Элүүр энхэ байлга» — тележурнал.

«Орбита». 19.40 — «Дуратай рольнууд». СССР-эй арадай артистка А. Зуева. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 21.25 — Хүгжэмтэ уулзалганууд.

ЧЕТВЕРГ, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 8.50 — «Спортлото» наадалга. 9.00 — «Солдадуудай домогто бэшэг». 6-дахи фильм — «Пехотол хадаа пехото». 9.55 — «Урданай ба мүнөөнэй дуунууд». 11.05 — «Литературна уншалга». 11.45 — Молдавиин ССР-эй «Жок» гэжэ Гүрэнэй ансамблиин концерт. 12.30 — «Зураг бүхэндэ — наран!». 12.45 — «Шатарай һургуули». «Эхилэгшэдэй класс». 13.15 — «Орлёнок» студиин концертын зал. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — **«Олон түмэнэй ленинскэ университет».** «Социалис оронуудай хүсэн нүлөөнэй ургалта!». 14.40 — Түбэй телевидениин ба радиогой эстрадна симфоническа оркестрэй концерт. 15.30 — «Таряалан тухай үгэ». Пеэт О. Шестинский дамжуулга хүтэлнэ. 16.00 — «Спортлото» наадалга 16.10 — «Солдадуудай домогто бэшэг» — 6-дахи фильм. 17.05 — Харинн эстрадын артистнарай концерт. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — «Урданай ба мүнөөнэй дуунууд». 19.30 — **«Олон түмэнэй ленинскэ университет».** 20.00 — «Солдадуудай домогто бэшэг» — 6-дахи фильм.

Улаан-Үдэ. 21.00 — Телевизионно һонин. 21.30 — «Газарай нюуса абаха зам». 22.00 — «Танай бэшэгүүдээр». 22.30 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита» 22.40 — «Гонщики» — уран һайханай фильм. 24.00 «Время». 00.30 — «Солдадуудай домогто бэшэг» — 6-дахи фильм. 01.30 — Хоккейгээр «Известия» газетын шанда хүртэхын түлөө уласхоорондын мүрысөөн. СССР—Швеци.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.40 — «Прочитай-ка» гэжэ клуб». 19.40 — «Мелодии Верийского квартала» — кинофильм. 20.50 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита» 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Забһарлалга. 21.25 — Харинн эстрадын артистнарай концерт. 22.10 — «Таряалан тухай үгэ».

ПЯТНИЦА, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — Хоккей. СССР — Швеци. 10.45 — «Арадай аялганууд». 11.00 — Забһарлалга. 11.10 — **«Манай намтар». 1923-дахи он.** 12.10 — С. Маршак «Арбан хоёр һара». 12.40 — «Эдиршүүлэй уран бэлиг». 13.05 — Үхибүүдтэ — фильм. «Капитан», «Девочка, мальчик и лев». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Москва ба москвагайхид». 14.40 — «Ололшы өөрынгөө дуу» — концерт. 15.05 — **«Манай намтар. 1923-дахи он.** 16.05 — Хоккей. СССР—Швеци. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 «Время». 18.30 — «Циркын аренэ дээрэ».

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Сэлэнгэ» — телевизионно журнал. 20.10 — Телевизионно һонин. 20.40 — «Энээнние булта мэдэхэ ёһотой».

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Хоккей. «Виннипег Джетс» (Канада) — Швеци». 22.15 — Молдавиин «Жок» ансамблиин концерт 24.00 — «Время». 00.30 **«Манай намтар. 1923-дахи он.** 01.30 — «Ажабайдалдаа дуунтай хамта». Залуу гүйсэдхэгшэдэй бүхэсоюзна конкурс. 02.40 — Хоккей. СССР — Финлянди.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 19.10 — «Москва ба москвагайхид». 19.40 — «Ажабайдалдаа дуунтай хамта». 20.50 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Улаан-Үдэ» — хотын программа.

СУББОТО, 18.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — Хоккей. 1. «Виннипег Джетс» (Канада) — Швеци. 2. СССР — Финлянди. 10.45 — «Буратинын выставкэ». 11.15 — Забһарлалга. 11.25 — «Харгы замда аюулгүй ябаха». 12.55 — «Элүүр энхэ байлга». 13.25 — «Садко» — уран һайханай фильм. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Мультфильмнүүд: «Игра в домики», «Харгы намда гаргыт», «Петя ба механическа нааданхай». 14.40 — «Ан амитадай аймаг». 15.40 — «Протокол» одного заседания» — зүжэг. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — Мультфильмнүүд: «Том ба Джерри» гэжэ циклһээ (США). 19.00 — Хоккей. ЧССР—Финлянди. Забһарлалгын үедэ «Спортлото» наадалга. 21.15 — Забһарлалга. 21.25 — «Элүүр энхэ байлга». 21.55 — «[...] амитадай аймаг». 22.55 — Богони кинофильмнүү[д] «Вера ба Федор», «Ож[ида]ние». 24.00 — «Время»

ВОСКРЕСЕНИ, 19

Улаан-Үдэ. 10.00 — «Стр[а]на веснушек». 10.25 — «А[ра]дай уран бэлиг». Баун[...] аймаг.

«Орбита». 11.30 — Лен[ин]скэ комсомолой лаур[еат], Москва хотын Локтевой н[э]рэмжэтэ пионернүүдэй [...] һурагшанарай Байшангай а[н]самблиин концерт. 13.00 — «Советскэ Союзда алба [х]нэб!». 14.00 — Шэнэ һони[н]. 14.10 — «Хүдөөгэй час». 15.10 — «Киногоор аян[ша]лагшадай клуб». 16.10 — «Ленинэй замаар». Л. [И.] Брежневэй түрэһөөр 70 [жэ]лэй ойдо. Баримтата фил[ьм]. 17.25 — А. Бородин, Хо[ёр]дохи симфони». 17.50 — З[аб]һарлалга. 18.00 — «Время». 19.00 — Хоккей. СССР — «Виннипег Джетс» (Ка[на]да). Забһарлалгын үедэ [...] һонин. 21.15 — Забһарла[л]га. 21.25 — «Хүгжэмтэ [ки]оск». 21.55 — Хадын [...]наар дэлхэйн кубогай түл[өө] мүрысөөн. Францииһаа да[м]жуулагдаха. 22.30 — Со[...] дуунуудай концерт. 23.00 — «Киногоор аяншалагша[дай] клуб». 24.00 — «Время». 01.00 — Хоккей. СССР — Швеци.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 11.40 — «По[с]ледняя встреча» — уран һа[й]ханай фильм.

Редакторай орлогш[о] **М. Н. НИМАЕВ.**

☐ «БУРЯАД ҮНЭН» ☐ 1976 оной декабриин 12. ☐ 4-дэхи хуудаһан ☐ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР

Н 00844